

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

**INFORMACJE
I OPRACOWANIA
STATYSTYCZNE**

Rolnictwo
w województwie
podlaskim
w 2016 r.

ROK XIII

BIAŁYSTOK 2017

WYDAWCA

Urząd Statystyczny w Białymstoku

DYREKTOR

Ewa Kamińska-Gawryluk

Opracowanie publikacji:

Cecylia Jurkiewicz, Aldona Nagórka
– Wydział Badań Ankietowych

Redakcja techniczna, opracowanie graficzne, skład komputerowy i korekta publikacji:

Marzena Bylińska, Joanna Orłowska, Anna Szeszko
– Podlaski Ośrodek Badań Regionalnych

Projekt okładki:

Marzena Bylińska

Fotografie:

Sylwia Monika Jasińska, Leszek Skrodzki, Anna Szeszko

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

Publikacja dostępna również w formie książki

URZĄD STATYSTYCZNY W BIAŁYMSTOKU

15-959 Białystok, ul. Krakowska 13

tel. 85 749 77 00, faks 85 749 77 79

e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl, Internet: <http://bialystok.stat.gov.pl/>

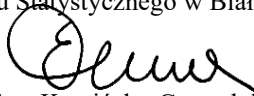
PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Białymstoku przekazuje Państwu kolejną edycję ukazującej się corocznie publikacji zatytułowanej „Rolnictwo w województwie podlaskim”.

Opracowanie zawiera podstawowe informacje o użytkowaniu gruntów w gospodarstwach rolnych, produkcji roślinnej i zwierzęcej, poziomie skupu, kształtowaniu się cen na rynku rolnym oraz czynnikach wpływających na wielkość produkcji upraw rolnych i ogrodniczych w 2016 r. W celu zobrazowania przemian i tendencji w rolnictwie, dane zestawiono z analogicznymi wielkościami z roku poprzedniego, a niektóre informacje zostały zaprezentowane w retrospekcji od 2000 r.

Oddając w Państwa ręce niniejszą publikację, mam nadzieję, że będzie ona źródłem przydatnych informacji dla osób zainteresowanych przedstawioną w niej tematyką. Jednocześnie pragnę serdecznie podziękować respondentom oraz gestorom źródeł administracyjnych za przekazywanie danych stanowiących podstawę do opracowania informacji statystycznych z zakresu rolnictwa w naszym regionie. Zwracam się także z uprzejmą prośbą o zgłaszanie uwag i wniosków, które będą pomocne w kształtowaniu treści i formy kolejnych edycji prezentowanej publikacji.

D y r e k t o r
Urzędu Statystycznego w Białymstoku

Ewa Kamińska-Gawryluk

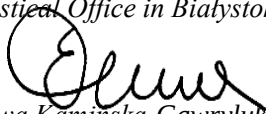
Białystok, czerwiec 2017 r.

PREFACE

Statistical Office in Białystok is pleased to present the next edition of the annual publication titled "Agriculture in Podlaskie Voivodship".

It contains basic information about land use in agricultural holdings, agricultural and animal production, procurement level, prices on agricultural market as well as factors affecting the volume of production of agricultural and horticultural crops in 2016. To illustrate changes and tendencies in agriculture, data were compared with the analogous values of previous year and selected information was shown in a longer retrospective since 2000.

Presenting the following publication, I hope that it will be the source of interesting and useful information for people concerned in the subject. At the same time I would like to express my gratitude to all these respondents and administrators for providing data being the basis for statistical elaborations on agriculture in the region. I would also like to ask for comments and conclusions that contribute to shaping and enriching the content and form of subsequent edition of presented publication.

Director
Statistical Office in Białystok

Ewa Kamińska-Gawryluk

Białystok, June 2017

SPIS TREŚCI

CONTENTS

	Str. <i>Page</i>
Przedmowa	<i>Preface</i> 3–4
Objaśnienia znaków umownych. Ważniejsze skróty	<i>Symbols. Major abbreviations</i> 10
Uwagi metodyczne	<i>Methodological notes</i> 11
Wyniki badań – synteza	<i>Result of surveys – synthesis</i> 18
1. Produkcja roślinna	<i>1. Crop output</i> 18
1.1. Warunki wegetacji i zbioru roślin	<i>1.1. Conditions of vegetation and crop production</i> 18
1.1.1. Warunki agrometeorolo- giczne	<i>1.1.1. Agrometeorological conditions</i> 18
1.1.2. Poziom nawożenia	<i>1.1.2. Fertilization level</i> 20
1.1.3. Użytkowanie gruntów	<i>1.1.3. Land use</i> 21
1.1.4. Powierzchnia zasiewów	<i>1.1.4. Sown area</i> 21
1.2. Zboża	<i>1.2. Cereals</i> 22
1.3. Strączkowe jadalne	<i>1.3. Edible pulses</i> 25
1.4. Ziemniaki	<i>1.4. Potatoes</i> 26
1.5. Rośliny oleiste	<i>1.5. Oil crops</i> 27
1.6. Uprawy pastewne	<i>1.6. Fodder crops</i> 28
1.7. Uprawy ogrodnicze	<i>1.7. Garden crops</i> 33
1.7.1. Warzywa gruntowe	<i>1.7.1. Ground vegetables</i> 33
1.7.2. Owoce	<i>1.7.2. Fruit</i> 34
2. Produkcja zwierzęca	<i>2. Animal output</i> 35
2.1. Bydło i owce	<i>2.1. Cattle and sheep</i> 35
2.2. Trzoda chlewna	<i>2.2. Pigs</i> 36
2.3. Drób	<i>2.3. Poultry</i> 38
2.4. Konie i kozy	<i>2.4. Horses and goats</i> 38
3. Skup produktów rolnych	<i>3. Procurement of agricultural products</i> 40
4. Ceny w rolnictwie	<i>4. Prices in agriculture</i> 42
5. Globalna, końcowa i towarowa produkcja rolnicza	<i>5. Gross, final and market agricultural output</i> 45
Część tabelaryczna	<i>Tabular part</i> 46

SPIS TABLIC

Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów w okresie od sierpnia 2015 r. do marca 2016 r. na tle norm wieloletnich	1	18
Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów w okresie od kwietnia do października 2016 r. na tle norm wieloletnich	2	19
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik w roku gospodarczym 2015/16	3	20
Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów (2015, 2016)	4	22
Struktura powierzchni uprawy zbóż (2015, 2016)	5	23
Plony zbóż w województwie podlaskim na tle kraju (2015, 2016)	6	24
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory strączkowych jadalnych (2015, 2016)	7	26
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków (2015, 2016)	8	26
Produkcja zbóż i ziemniaków w przeliczeniu na jednostki zbożowe (2015, 2016)	9	27
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych (2015, 2016)	10	27
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku (2015, 2016)	11	28
Powierzchnia paszowa (2015, 2016)	12	29
Powierzchnia roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych w plonie głównym użytkowanych na pasze (2015, 2016)	13	29
Plony nasion roślin pastewnych (2015, 2016)	14	30
Plony roślin pastewnych (2015, 2016)	15	30
Zbiory pasz (2015, 2016)	16	31
Produkcja z łąk trwałych (2015, 2016)	17	31
Struktura powierzchni i zbiorów z łąk trwałych w 2016 r.	18	32

LIST OF TABLES

<i>Average monthly air temperatures and precipitation in the period August 2015–March 2016 at the background of multi-year norms</i>	1	18
<i>Average monthly air temperatures and precipitation in the period April–October 2016 at the background of multi-year norms</i>	2	19
<i>Consumption of mineral or chemical as well as lime fertilizers in terms of pure ingredient in 2015/16 farming year ...</i>	3	20
<i>Sown area by crop groups (2015, 2016)</i>	4	22
<i>Structure of cereals sown area (2015, 2016)</i>	5	23
<i>Cereals yields in Podlaskie Voivodship against the background of the country (2015, 2016)</i>	6	24
<i>Crop area, yields and production of edible pulses (2015, 2016)</i>	7	26
<i>Crop area, yields and production of potatoes (2015, 2016)</i>	8	26
<i>Cereals and potatoes production in terms of cereals units (2015, 2016)</i>	9	27
<i>Crop area, yields and production of oil crops (2015, 2016)</i>	10	27
<i>Crop area, yields and production of rape and turnip rape (2015, 2016)</i>	11	28
<i>Feed area (2015, 2016)</i>	12	29
<i>Fodder crop area planted on arable land in main crops used for feed (2015, 2016)</i>	13	29
<i>Yields of fodder seeds (2015, 2016)</i>	14	30
<i>Yields of fodder crops (2015, 2016)</i>	15	30
<i>Feed production (2015, 2016)</i>	16	31
<i>Permanent meadows production (2015, 2016)</i>	17	31
<i>Structure of permanent meadows area and production in 2016</i>	18	32

		Tabl. Table	Str. Page
Pogłowie bydła i owiec w 2016 r.	<i>Cattle and sheep livestock in 2016</i>	19	35
Struktura pogłowia bydła i owiec w 2016 r.	<i>Structure of cattle and sheep livestock in 2016</i>	20	36
Pogłowie trzody chlewnej w 2016 r.	<i>Pig livestock in 2016</i>	21	37
Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2016 r.	<i>Structure of pig livestock in 2016</i>	22	37
Pogłowie drobiu w 2016 r.	<i>Poultry livestock in 2016</i>	23	38
Pogłowie koni i kóz w 2016 r.	<i>Horse and goat livestock in 2016</i>	24	38
Wartość skupu produktów rolnych (2015, 2016)	<i>Procurement value of agricultural products (2015, 2016)</i>	25	40
Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym (2015, 2016)	<i>Average prices of arable land and meadows in private turnover (2015, 2016)</i>	26	42
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2015, 2016)	<i>Average procurement prices of major agricultural products (2015, 2016)</i>	27	43
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2015, 2016)	<i>Average marketplace prices received by farmers (2015, 2016)</i>	28	43
Rolnictwo w województwie podlaskim na tle pozostałych województw w 2016 r.	<i>Agriculture in Podlaskie Voivodship against the background of other voivodships in 2016</i>	1/29	46
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2010–2016)	<i>Trends and major economic and production results in agriculture (2010–2016)</i>	2/30	48
Temperatury powietrza i opady atmosferyczne (1971–2000, 2015, 2016)	<i>Air temperatures and atmospheric precipitation (1971–2000, 2015, 2016)</i>	3/31	49
Gospodarstwa rolne posiadające użytki rolne i powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach w 2016 r.	<i>Agricultural holdings with arable land and the area of arable land in agricultural holdings in 2016</i>	4/32	50
Użytkowanie gruntów w gospodarstwach rolnych (2015, 2016)	<i>Land use in agricultural holdings (2015, 2016)</i>	5/33	51
Gospodarstwa rolne posiadające użytki rolne według grup obszarowych użytków rolnych w 2016 r.	<i>Agricultural holdings with arable land by area groups of arable land in 2016</i>	6/34	52
Powierzchnia użytków rolnych w gospo- darstwach rolnych według grup obsza- rowych użytków rolnych w 2016 r. ..	<i>Area of arable land in agricultural holdings by area groups of arable land in 2016</i>	7/35	53
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (2014, 2015)	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (2014, 2015)</i>	8/36	54
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (2014, 2015)	<i>Structure of gross and market agricultural output (2014, 2015)</i>	9/37	54

		Tabl. Table	Str. Page
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory zbóż (2015, 2016)	<i>Crop area, yields and production of cereals (2015, 2016)</i>	10/38	56
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory warzyw gruntowych (2015, 2016) ...	<i>Crop area, yields and production of ground vegetables (2015, 2016)</i>	11/39	57
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory z drzew owocowych w sadach (2015, 2016)	<i>Crop area, yields and production of tree fruit in orchards (2015, 2016)</i>	12/40	58
Powierzchnia uprawy, plony i zbiory z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach (2015, 2016)	<i>Crop area, yields and production of fruit bushes and berry fruit in orchards (2015, 2016)</i>	13/41	59
Pogłowie bydła i owiec (2015, 2016)	<i>Cattle and sheep livestock (2015, 2016)</i>	14/42	60
Pogłowie trzody chlewnej (2015, 2016)	<i>Pig livestock (2015, 2016)</i>	15/43	61
Pogłowie drobiu (2015, 2016)	<i>Poultry livestock (2015, 2016)</i>	16/44	62
Produkcja żywca rzeźnego (2014, 2015)	<i>Production of animals for slaughter (2014, 2015)</i>	17/45	63
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2014, 2015)	<i>Production of meat, fats and pluck (2014, 2015)</i>	18/46	63
Produkcja mleka krowiego, jaj kurzych wełny owczej i miodu (2014, 2015)	<i>Production of cows' milk, hen eggs sheep wool and honey (2014, 2015)</i>	19/47	64
Melioracje użytków rolnych (2015, 2016)	<i>Drainage of agricultural land (2015, 2016)</i>	20/48	64
Skup ważniejszych produktów rolnych (2015, 2016)	<i>Procurement of major agricultural products (2015, 2016)</i>	21/49	65
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych według miesięcy (2015, 2016)	<i>Average procurement prices of major agricultural products by months (2015, 2016)</i>	22/50	66
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach według miesiący (2015, 2016)	<i>Average marketplace prices received by farmers by months (2015, 2016)</i>	23/51	67
Relacje cen wybranych produktów rolnych według miesięcy (2015, 2016)	<i>Relations of prices of selected agricultural products by months (2015, 2016)</i>	24/52	68

SPIS WYKRESÓW**LIST OF GRAPHS**

Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych (2000/01–2015/16)	<i>Consumption of mineral or chemical as well as lime fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land (2000/01–2015/16)</i>	20
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2016 r.	<i>Structure of land use in agricultural holdings by user's seat in 2016</i>	20
Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2016 r.	<i>Structure of agricultural land in agricultural holdings in 2016</i>	21
Struktura powierzchni uprawy zbóż w 2016 r.	<i>Structure of cereals sown area in 2016</i>	21
Plony zbóż z 1 ha (2000–2016)	<i>Cereals yields per 1 ha (2000–2016)</i>	24
Zbiory zbóż (2000–2016)	<i>Cereals production (2000–2016)</i>	24
Powierzchnia uprawy ziemniaków (2000–2016)	<i>Crop area of potatoes (2000–2016)</i>	25
Zbiory ziemniaków (2000–2016)	<i>Potatoes production (2000–2016)</i>	25
Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku (2000–2016)	<i>Crop area of rape and turnip rape (2000–2016)</i>	28
Struktura powierzchni uprawy roślin pastewnych na gruntach ornych w plonie głównym w 2016 r.	<i>Structure of crop area of fodder plants on arable land in main crop in 2016</i>	28
Powierzchnia uprawy kukurydzy (2000–2016)	<i>Crop area of maize (2000–2016)</i>	29
Struktura powierzchni uprawy warzyw gruntowych w 2016 r.	<i>Structure of crop area of ground vegetables in 2016</i>	29
Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2016 r.	<i>Structure of tree fruit production in orchards in 2016</i>	34
Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach w 2016 r.	<i>Structure of fruit bushes and berry fruit production in orchards in 2016</i>	34
Pogłowie bydła (2000–2016)	<i>Cattle livestock (2000–2016)</i>	35
Pogłowie trzody chlewnej (2000–2016)	<i>Pig livestock (2000–2016)</i>	35

*

*

*

W wersji angielskiej: przedmowa i spis treści.
In English version: preface and contents.

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Zero	(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
„W tym”		–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy.

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

tys.	=	tysiąc
mln	=	milion
zł	=	złoty
szt.	=	sztuka
kg	=	kilogram
dt	=	decytona
t	=	tona
mm	=	milimetr
ha	=	hektar
l	=	litr
°C	=	stopień Celsjusza
r.	=	rok
dok.	=	dokończenie
itp.	=	i tym podobne
np.	=	na przykład
p. proc.	=	punkt procentowy
poz.	=	pozycja
str.	=	strona
tabl.	=	tablica
tj.	=	to jest
ust.	=	ustęp
Dz. U.	=	Dziennik Ustaw
GUS	=	Główny Urząd Statystyczny
PKD	=	Polska Klasyfikacja Działalności

UWAGI METODYCZNE

1. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007), do której są zaliczane.

2. Dane zostały przedstawione dla rolnictwa ogółem oraz gospodarstw indywidualnych (gospodarstw rolnych osób fizycznych).

3. **Gospodarstwo rolne** – jednostka wyodrębniona pod względem technicznym i ekonomicznym, posiadająca odrębne kierownictwo (użytkownik lub zarządzający) i prowadząca działalność rolniczą.

Do **działalności rolniczej** zaliczamy działalność związaną z uprawą roślin oraz chowem i hodowlą zwierząt, która obejmuje: wszystkie uprawy rolne (w tym również uprawę grzybów), warzywnictwo i ogrodnictwo, szkółkarstwo, hodowlę i nasiennictwo roślin rolniczych i ogrodniczych, chów i hodowlę zwierząt w gospodarstwie (bydła, owiec, kóz, koni, trzody chlewnej, drobiu, królików, zwierząt futerkowych, zwierząt łownych utrzymywanych na rzeź), pszczoł oraz działalność polegającą na utrzymaniu gruntów rolnych już niewykorzystywanych do celów produkcyjnych według zasad dobrej kultury rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska (zgodnie z normami).

Gospodarstwo indywidualne to gospodarstwo rolne użytkowane przez osobę fizyczną. Gospodarstwa indywidualne obejmują:

- gospodarstwa o powierzchni 1 ha i więcej użytków rolnych;
- gospodarstwa o powierzchni poniżej 1 ha użytków rolnych (w tym nieposiadające użytków rolnych) prowadzące produkcję rolną (roślinną i zwierzęcą) o znaczącej (określonej odpowiednimi progami) skali, w tym działy specjalne produkcji rolnej.

Gospodarstwo rolne osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej niemającej osobowości prawnej to gospodarstwo rolne prowadzone przez osobę prawną lub jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, którego podstawowa działalność jest zaliczana według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD 2007) do sekcji A, dział 01, grupy:

- 01.1 – uprawy rolne inne niż wieloletnie,
- 01.2 – uprawy roślin wieloletnich,
- 01.3 – rozmnażanie roślin,
- 01.4 – chów i hodowla zwierząt,
- 01.5 – uprawy rolne połączone z chowem i hodowlą zwierząt (działalność mieszana),

- 01.6, klasa 01.61 – działalność usługowa wspomagająca produkcję roślinną (utrzymywanie gruntów w dobrej kulturze rolnej przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska), a także niezależnie od zaklasyfikowania działalności podstawowej, gdy w gruntach użytkowanych przez jednostkę powierzchnia użytków rolnych wynosi 1 ha i więcej lub prowadzony jest chów/hodowla zwierząt gospodarskich.

Za **użytkownika gospodarstwa rolnego** uważa się osobę fizyczną, osobę prawną oraz jednostkę organizacyjną niemającą osobowości prawnej, faktycznie użytkującą gospodarstwo rolne, niezależnie od tego, czy jest właścicielem, dzierżawcą tego gospodarstwa, czy też użytkuje je z innego tytułu i niezależnie od tego, czy grunty wchodzące w skład gospodarstwa rolnego są położone na terenie jednej czy kilku gmin.

4. Powierzchnia gruntów ogółem oznacza łączną powierzchnię użytków rolnych, lasów i gruntów leśnych oraz pozostałych gruntów niezależnie od tytułu władania – własnych, dzierżawionych (na zasadzie umowy i bezumownie), użytkowanych z tytułu zajmowania określonego stanowiska (leśniczy, ksiądz, nauczyciel itp.), wspólnych w części przypadającej użytkownikowi, a także użytkowane przez gospodarstwo grunty należące do gospodarstw opuszczonych.

5. Powierzchnia użytków rolnych obejmuje powierzchnię użytków rolnych w dobrej kulturze i użytków rolnych pozostałych.

Użytki rolne w dobrej kulturze – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 III 2015 r. o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego (tekst jednolity Dz. U. 2015 poz. 1551) – prezentuje się w podziale na:

- zasiewy,
- grunty ugorowane,
- uprawy trwałe (w tym sady),
- ogrody przydomowe,
- łąki trwałe,
- pastwiska trwałe.

Użytki rolne pozostałe – użytki rolne nieużytkowane i nieutrzymywane w dobrej kulturze rolnej w dniu 1 czerwca danego roku.

Powierzchnia zasiewów to powierzchnia wszystkich upraw zasianych i zasadzonych w gospodarstwie rolnym. Do powierzchni pod zasiewami nie zaliczamy powierzchni sadów, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, uprawy wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, a także innych upraw trwałych (w tym choinek bożonarodzeniowych) oraz powierzchni upraw trwałych pod osłonami. Nie zalicza się tu również powierzchni plantacji drzew i krzewów szybko rosnących prowadzonych na użytkach rolnych, które kwalifikowane są do lasów, upraw w ogrodach przydomowych a także powierzchni upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny, zakwalifikowanych do gruntów ugorowanych.

Grunty ugorowane to grunty orne niewykorzystywane do celów produkcyjnych, ale utrzymane według zasad dobrej kultury rolnej, przy zachowaniu wymogów ochrony środowiska. Zaliczamy tu grunty zarówno uprawnione, jak i nieuprawnione (np. gospodarstwa o powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha) do płatności obszarowych. Do gruntów ugorowanych należy zaliczyć także grunty przygotowane pod zasiewy (np. warzyw), ale do 1 czerwca danego roku nieobrobione lub nieobsadzone, a także powierzchnię upraw na przyoranie uprawianych jako plon główny (nawozy zielone).

Powierzchnia upraw trwałych to łączna powierzchnia plantacji drzew owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, krzewów owocowych rosnących w zwartym nasadzeniu, szkółek drzew i krzewów owocowych, szkółek drzew i krzewów ozdobnych, szkółek drzew leśnych do celów handlowych, innych gruntowych upraw trwałych, w tym wikliny, drzew i krzewów owocowych rosnących poza plantacjami, choinek bożonarodzeniowych, a także upraw trwałych pod osłonami.

Do powierzchni sadów zalicza się plantacje drzew, krzewów owocowych i upraw jagodowych utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z plantacjami leszczyny, malin, winorośli) rosnące w zwartym nasadzeniu, a także szkółki drzew i krzewów owocowych, jeżeli ich łączna powierzchnia nie jest mniejsza niż 0,10 ha. Do sadów nie zalicza się powierzchni uprawy truskawek i poziomek.

Powierzchnia ogrodów przydomowych to powierzchnia zlokalizowana najczęściej wokół siedziby gospodarstwa, często oddzielona od reszty gospodarstwa. Obejmuje powierzchnię upraw przeznaczonych przede wszystkim na samozaopatrzenie w gospodarstwie domowym użytkownika gospodarstwa rolnego. Sporadycznie nadwyżki zbiorów mogą być sprzedawane. Ogród przydomowy może obejmować zarówno uprawy rolne i ogrodnicze jednoroczne, jak i uprawy wieloletnie. Do ogrodów przydomowych nie zalicza się powierzchni trawników i ogrodów ozdobnych oraz powierzchni przeznaczonej na rekreację.

Powierzchnia łąk trwałych to powierzchnia gruntów pokrytych trwale trawami (5 lat lub więcej), z zasady koszonych, a w rejonach górskich również powierzchnia koszonych hal i połonin. Łąki powinny być utrzymywane w dobrej kulturze rolnej i przynajmniej raz w roku koszone, ale zbiory niekoniecznie wykorzystywane do celów produkcyjnych.

Powierzchnia pastwisk trwałych to powierzchnia gruntów pokrytych trwale trawami (5 lat lub więcej), które z zasady nie są koszone lecz wypasane, a w rejonach górskich również powierzchnia wypasanych hal i połonin utrzymywanych w dobrej kulturze rolnej (łącznie z pastwiskami trwałymi niewykorzystywanymi do celów produkcyjnych oraz z ekstensywnie wypasanymi pastwiskami położonymi na terenie pagórkowatym lub na znacznej wysokości, na glebach niskiej klasy, na których nie stosuje się nawożenia, podsiewów, melioracji itp.).

Powierzchnia lasów i gruntów leśnych to powierzchnia o wielkości co najmniej 0,10 ha, pokryta roślinnością leśną (zalesiona) lub przejściowo jej pozbawiona (niezalesiona) oraz gruntów związanych z gospodarką leśną. Uwzględnia się tu powierzchnię szkółek drzew leśnych założonych na terenach leśnych i wykorzystywanych na potrzeby własne gospodarstwa rolnego (niehandlowe), a także powierzchnię drzew i krzewów szybkorosnących prowadzonych na użytkach rolnych.

Powierzchnia pozostałych gruntów to powierzchnia gruntów będących pod zabudowaniami, podwórzami, placami i ogrodami ozdobnymi, parkami, powierzchnia wód śródlądowych (własnych i dzierżawionych), rowów melioracyjnych, powierzchnia porośnięta wikliną w stanie naturalnym, powierzchnia terenów bagiennych, powierzchnia innych gruntów (torfowiska, żwirownie), nieużytków (w tym gruntów zadrzewionych i zakrzaczonych) oraz powierzchnia przeznaczona dla rekreacji (np. zlokalizowana wokół domu, pola golfowe itp.). Do pozostałych gruntów zalicza się także powierzchnię gruntów rolnych nieużytkowanych rolniczo, jeżeli grunty te nie powrócą już do użytkowania rolniczego, np. grunty rolne przeznaczone pod budowę drogi, supermarketu.

6. Produkcję rolniczą scharakteryzowano za pomocą podstawowych mierników, tj. produkcji globalnej, końcowej i towarowej. Ze względu na dostępność danych, informacje w tym zakresie prezentuje się z rocznym opóźnieniem, tj. dla lat 2014 i 2015.

Globalna produkcja rolnicza obejmuje (ustaloną szacunkowo):

- 1) produkcję roślinną, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) produkcję zwierzęcą, tj. produkcję żywca rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu i na targowiskach.

Przy ustalaniu **produkcji rolniczej w cenach stałych** przyjęto średnie krajowe ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany (dla sprzedaży targowiskowej – ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach, dla pozostałych elementów produkcji – średnie ceny skupu), z wyjąt-

kiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego.

7. Wielkość produkcji roślinnej obliczono na podstawie:

- wyników reprezentacyjnego czerwcowego badania rolniczego (R-CzBR) i badania struktury gospodarstw rolnych (SGR) lub powszechnych spisów rolnych – w zakresie powierzchni zasiewów,
- wyników reprezentacyjnych badań plonów i zbiorów oraz ocen i ekspertyz rzeczoznawców GUS,
- sprawozdań statystycznych z gospodarstw państwowych, spółdzielczych i spółek z udziałem mienia sektora prywatnego i publicznego.

8. Dane o powierzchni zasiewów dotyczą poszczególnych ziemiopłodów uprawianych w plonie głównym.

Zboża, jeżeli nie zaznaczono inaczej, to:

- zboża podstawowe: pszenica, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto,
- mieszanki zbożowe na ziarno,
- gryka, proso, kukurydza na ziarno i pozostałe zbożowe, np. sorgo.

Strączkowe konsumpcyjne to: groch, fasola, bób oraz inne strączkowe jadalne uprawiane na ziarno (np. ciecierzycza). Powierzchnię zasianą grochem, fasolą, bobem itp. przewidzianą do zbioru w stanie niedojrzałym zaliczono do powierzchni warzyw gruntowych.

Do **upraw przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, rzepak i rzepik, len (łącznie z lnem oleistym), konopie i tytoń.

Uprawy pastewne obejmują:

- okopowe (buraki, marchew i kapusta pastewna oraz brukiew, rzepa i inne),
- motylkowe drobnonasienne (w tym wieloletnie, np. koniczyna, lucerna i esparceta) oraz inne pastewne i trawy,
- kukurydzę na paszę,
- strączkowe pastewne na paszę, łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno.

Pozostałe uprawy to: warzywa, truskawki, łubin gorzki, wysadki okopowych oraz inne, np. zioła.

9. Pod pojęciem plon rozumie się ilość jednostek wagowych (dt) danego ziemiopłodu zebranego z jednostki powierzchni (ha). W szacunkach plonów obowiązuje zasada obliczania plonów przeciętnych jako średnich ważonych, gdzie waga jest powierzchnią danej uprawy. Uwzględniane są przy tym powierzchnie, z których uzyskano wysokie, jak też i niskie plony oraz powierzchnie, z których plonów nie zebrano (zostały zniszczone w wyniku gradobicia, powodzi itp.).

10. Do przeliczenia zielonek na siano przyjęto, że 5 dt zielonki = 1 dt siana.

11. Produkcję ziemniaków, warzyw i truskawek ujęto łącznie z produkcją z działek pracowników gospodarstw państwowych i członków gospodarstw spółdzielczych.

12. Dane o **pogłowie zwierząt gospodarskich i produkcji zwierzęcej** opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych lub powszechnych spisów rolnych oraz szacunków.

Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na **przeliczeniowe sztuki duże** dokonuje się przy przyjęciu współczynników (mnożników): dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

13. Dane o **produkcji żywca rzeźnego** dotyczą skupu zwierząt rzeźnych (pomniejszonego o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaży targowiskowej oraz uboju z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

Produkcję żywca rzeźnego podaje się:

- w „wadze żywej”, tj. według wagi zwierząt rzeźnych przed ubojem,
- w „wadze poubojowej cieplej” (wbc), tj. w przeliczeniu na mięso (masę mięsno-kostną), łącznie z tłuszczami i podrobami (jeżeli tak zaznaczono), za pomocą współczynników określających poubojową wydajność poszczególnych gatunków zwierząt.

Dane o **produkcji i skupie mleka, jaj i wełny** obejmują: mleko krowie, jaja kurze i wełnę niepraną owczą.

14. **Skup produktów rolnych** dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze prowadzące skup produktów rolnych bezpośrednio od producentów z terenu województwa.

15. Dane o **cenach skupu** prezentuje się bez podatku VAT; dotyczą cen płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od ich producentów. Przeciętne ceny obliczono jako iloraz wartości (bez podatku od towarów i usług) i ilości poszczególnych produktów rolnych.

16. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen prowadzone przez stałych ankietatorów na celowo wytypowanych targowiskach.

17. **Lata gospodarcze** dotyczą okresu od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2015/16 dotyczy okresu od 1 VII 2015 r. do 30 VI 2016 r.).

18. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, pogłowie zwierząt gospodarskich zestawiono **według siedziby użytkownika**, tzn. miejsca zamieszkania użytkowników gospodarstw indywidualnych bądź miejsca lokalizacji zarządu w przypadku pozostałych gospodarstw, bez względu na miejsce położenia gruntów.

19. Do wyliczeń **wskaźników natężenia na jednostkę powierzchni użytków rolnych** przyjęto użytki rolne według stanu w czerwcu; w 2010 r. – na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego.

20. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

21. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

22. Ze względu na zaokrąglenia danych (w tym zaokrąglenia automatyczne zastosowane w procesie uogólnienia danych z próby w badaniach reprezentacyjnych), w niektórych przypadkach sumy składników mogą się nieznacznie różnić od podanych wielkości „ogółem”. Dane te są poprawne pod względem merytorycznym.

WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

1. PRODUKCJA ROŚLINNA

1.1. WARUNKI WEGETACJI I ZBIORU ROŚLIN

1.1.1. Warunki agrometeorologiczne

Jesień 2015

Warunki pogodowe panujące wczesną jesienią 2015 r. w województwie podlaskim nie sprzyjały przygotowaniu pól pod zasiewy ozimin. Przesuszenie gleby utrudniało wykonywanie prac przedsięwziętych. Tylko w północnej części województwa siewy rzepaku oraz zbóż przeprowadzono na ogół w optymalnych terminach agrotechnicznych. Dopiero obfite opady deszczu w drugiej połowie września przyczyniły się do poprawy uwilgotnienia gleby na pozostałym obszarze województwa.

W listopadzie stopniowo wschodziły oziminy wysiane w październiku, a wysiane we wrześniu – rozpoczęły krzewienie. Utrzymująca się wysoka temperatura powietrza pozwoliła na dobry rozwój roślin, a jej dobowe wahania sprzyjały ich hartowaniu. W drugiej połowie grudnia oziminy weszły w stan zimowego spoczynku odpowiednio do niego przygotowane.

Tabl. 1. Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów^a w okresie od sierpnia 2015 r. do marca 2016 r. na tle norm wieloletnich

Wyszczególnienie	Miesiące							
	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Średnia temperatura powietrza w °C:								
1971–2000 ^b	16,4	11,7	6,8	1,6	–1,9	–3,8	–3,1	0,6
2015/16	19,9	14,0	5,8	4,3	2,7	–5,5	1,8	2,3
Suma opadów w mm:								
1971–2000 ^b	63	55	48	43	41	31	25	33
2015/16	19	76	24	76	55	27	58	47

^a Średnie temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

^b Dane dotyczą średnich miesięcznych z tego okresu.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

Zima–jesień 2016

Styczniowe mrozy, podczas których odnotowano spadki temperatury powietrza poniżej minus 20°C, przy braku okrywy śnieżnej spowodowały straty w zasiewach rzepaku, jęczmienia oraz pszenicy. Znacznym wzrost temperatury w trzeciej dekadzie stycznia spowodował natomiast zakłócenia w zimowym spoczynku roślin.

Rozpoczęcie wegetacji w 2016 r. nastąpiło w końcu marca, a panujące wówczas korzystne warunki agrometeorologiczne sprzyjały wykonywaniu prac przedsięwziętych oraz siewom zbóż jarych. Niskie temperatury notowane w pierwszych dwóch dekadach kwietnia, w połączeniu z niedoborem opadów, hamowały tempo wzrostu i rozwoju roślin. Na początku maja ociepliło się, ale z powodu deficytu wody stan wielu upraw, zwłaszcza na glebach słabych, uległ pogorszeniu. Notowane w ostatniej dekadzie czerwca i w lipcu opady deszczu, miejscami dość obfite, poprawiły stan uwilgotnienia przesuszanej wierzchniej warstwy gleby. Lokalnie występujące ulewne deszcze, połączone z burzami i silnym wiatrem, a także gradobicia, spowodowały wylegnięcie łąnów zbóż oraz częściowe zniszczenie upraw.

Żniwa rozpoczęto 9 lipca, jednak były one często przerywane i do końca miesiąca ich zaawansowanie było niewielkie. W sierpniu panowały nieco korzystniejsze warunki pogodowe, co pozwoliło na kontynuację żniw. Do końca miesiąca prace żniwne zakończono na obszarze prawie całego województwa, tylko na części pól żniwa były prowadzone jeszcze na początku września. Ziarno ze zbiorów 2016 r. miało na ogół gorsze parametry biochemiczne niż zebrane rok wcześniej i często wymagało dosuszania.

Tabl. 2. Średnie miesięczne temperatury powietrza i sumy opadów^a w okresie od kwietnia do października 2016 r. na tle norm wieloletnich

Wyszczególnienie	Miesiące						
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
Średnia temperatura powietrza w °C:							
1971–2000 ^b	6,4	12,5	15,4	16,9	16,4	11,7	6,8
2016	7,6	14,5	17,4	18,2	17,0	13,4	5,6
Suma opadów w mm:							
1971–2000 ^b	38	51	73	84	63	55	48
2016	38	44	54	133	73	28	116

^a Średnie temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

^b Dane dotyczą średnich miesięcznych z tego okresu.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

1.1.2. Poziom nawożenia

W roku gospodarczym 2015/16 w województwie podlaskim zużyto 104,9 tys. t nawozów mineralnych lub chemicznych w przeliczeniu na czysty składnik, czyli o 11,1 tys. t, tj. o 11,8% więcej niż w poprzednim roku. Wzrost zużycia dotyczył wszystkich asortymentów nawozów: azotowych – o 1,6 tys. t (o 2,9%), fosforowych – o 3,1 tys. t (o 17,7%) i potasowych – o 6,4 tys. t (o 28,9%).

Tabl. 3. Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik w roku gospodarczym 2015/16

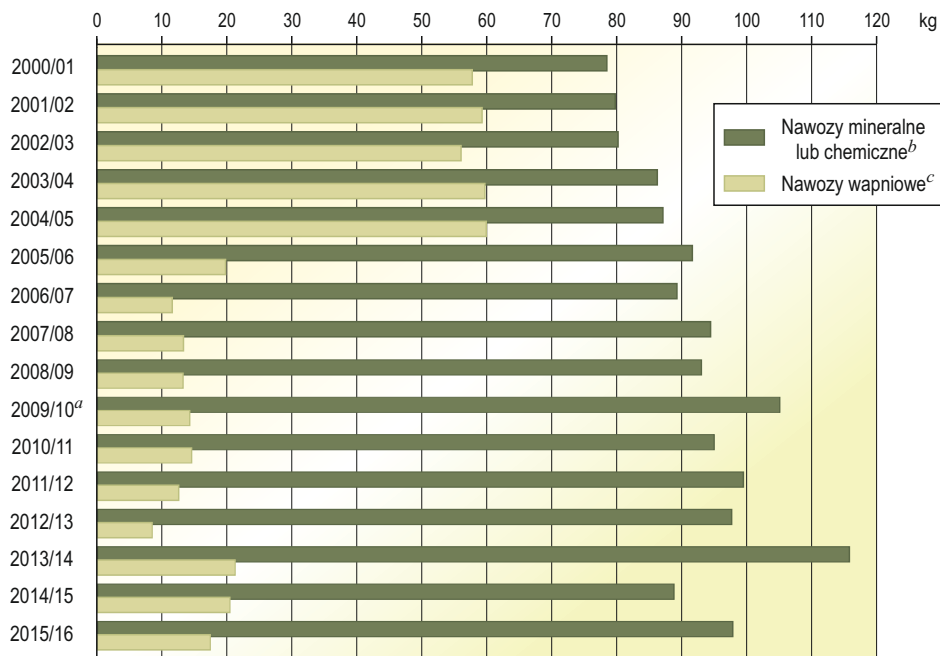
Wyszczególnienie		Nawozy mineralne lub chemiczne ¹				Nawozy wapniowe ²
a – w liczbach bezwzględnych b – 2014/15=100		ogółem	azotowe	fosforowe	potasowe	
W tonach						
O g ó ł e m	a	104941	55773	20521	28647	18375
	b	111,8	102,9	117,7	128,9	85,0
W tym gospodarstwa indywidualne	a	102611	54530	20070	28011	16727
	b	112,0	102,8	118,1	130,0	85,5
Na 1 ha użytków rolnych w kg						
O g ó ł e m	a	97,7	51,9	19,1	26,7	17,1
	b	110,1	101,4	115,8	127,1	83,8
W tym gospodarstwa indywidualne	a	96,8	51,4	18,9	26,4	15,8
	b	110,1	101,0	116,0	127,5	84,0

1 Łącznie z wieloskładnikowymi. 2 Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

W omawianym okresie w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych zużyto 97,7 kg nawozów mineralnych lub chemicznych, czyli o 9,0 kg (o 10,1%) więcej niż rok wcześniej, natomiast w skali kraju zużyto ich o 35,2 kg (o 26,5%) mniej. Przeciętnie w województwie podlaskim na 1 ha użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej zużycie nawozów wyniosło 98,3 kg wobec 89,3 kg w roku gospodarczym 2014/15. Stosunek N:P:K w dawce nawozowej ukształtował się według proporcji 1:0,37:0,51, tj. korzystniej niż przed rokiem, ale nadal znacząco odbiegał od zalecanego nawożenia zrównoważonego dla upraw polowych (proporcja N:P:K =1:0,50:0,98).

Zużycie nawozów wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik w roku gospodarczym 2015/16 wyniosło 18,4 tys. t i było o 3,2 tys. t, tj. o 15,0% niższe niż rok wcześniej. Przeciętnie na 1 ha użytków rolnych przypadało 17,1 kg tych nawozów, czyli o 3,3 kg (o 16,2%) mniej niż rok wcześniej, przy czym na 1 ha użytków rolnych utrzymanych w dobrej kulturze rolnej zużyto średnio 17,2 kg nawozów wapniowych, co oznacza spadek o 3,4 kg (o 16,5%). W województwie podlaskim odnotowano niższe zużycie omawianych nawozów w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych (o 52,9 kg) niż przeciętnie w kraju.

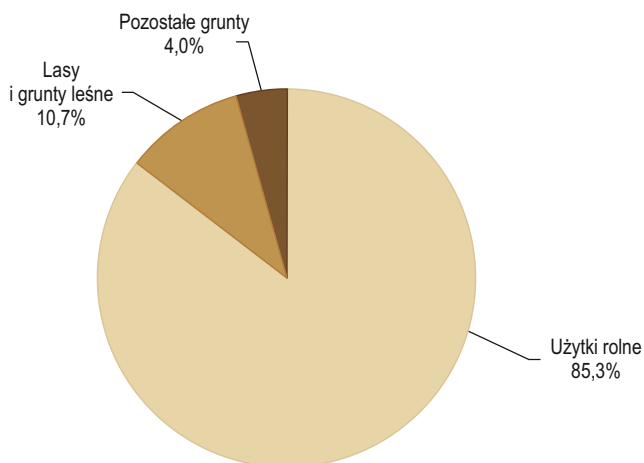
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych

^a Dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Łącznie z wieloskładnikowymi. ^c Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

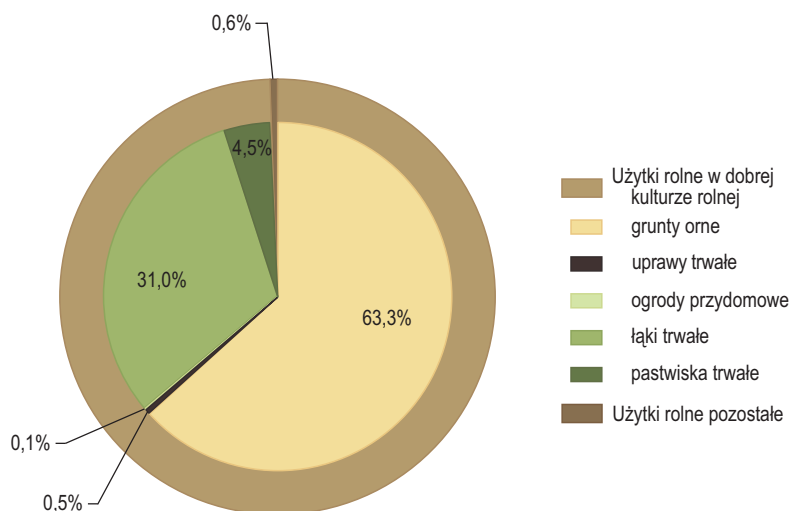
Struktura użytkowania gruntów w gospodarstwach rolnych w 2016 r.

Stan w czerwcu

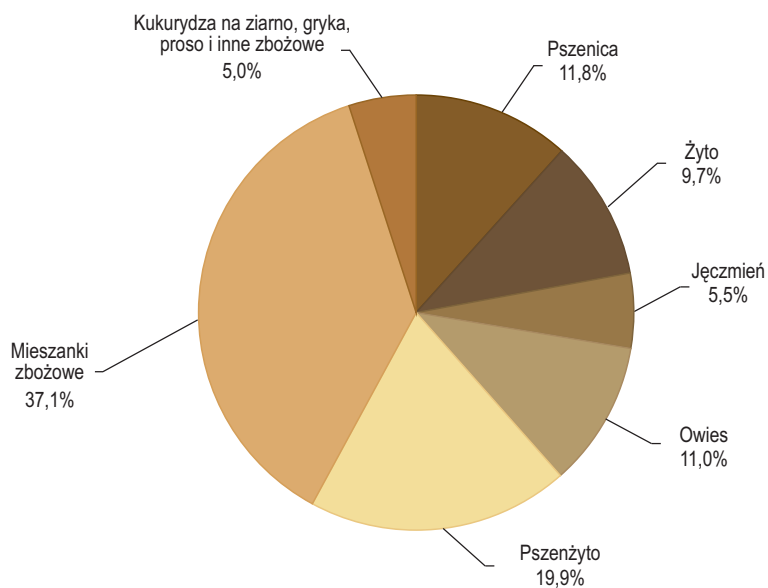
Struktura użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w 2016 r.

Stan w czerwcu

Struktura powierzchni uprawy zbóż w 2016 r.

Stan w czerwcu

1.1.3. Użytkowanie gruntów

W czerwcu 2016 r. ogólna powierzchnia gruntów w gospodarstwach rolnych w województwie podlaskim wyniosła 1259,5 tys. ha i była o 16,2 tys. ha (o 1,3%) większa od zanotowanej rok wcześniej. Użytki rolne zajmowały 1073,9 tys. ha, lasy i grunty leśne – 134,2 tys. ha, zaś pozostałe grunty – 51,4 tys. ha.

Udział użytków rolnych w ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych wyniósł 85,3% i w porównaniu z rokiem poprzednim zwiększył się o 0,2 p. proc. Lasy i grunty leśne stanowiły 10,7% ogólnej powierzchni gospodarstw rolnych, a ich udział w strukturze użytkowania gruntów był o 0,1 p. proc. niższy niż rok wcześniej. Pozostałe grunty, podobnie jak przed rokiem, zajmowały 4,1% ogólnej powierzchni.

Dominujące w województwie podlaskim gospodarstwa indywidualne posiadały w użytkowaniu 1243,6 tys. ha, tj. 98,7% ogólnej powierzchni gruntów w gospodarstwach rolnych, w tym 1059,2 tys. ha użytków rolnych, co stanowiło 98,6% użytków rolnych znajdujących się w zasobach gospodarstw rolnych w regionie.

1.1.4. Powierzchnia zasiewów

W 2016 r. w województwie podlaskim pod zasiewy przeznaczono 674,2 tys. ha, tj. 99,2% ogólnej powierzchni gruntów ornych. W porównaniu z rokiem poprzednim powierzchnia zasiewów zwiększyła się o 18,7 tys. ha, tj. o 2,8%.

W omawianym roku zboża uprawiano na powierzchni 424,0 tys. ha, czyli o 11,3 tys. ha (o 2,6%) mniejszej niż rok wcześniej. W strukturze zasiewów zajmowały one 62,9% powierzchni ogólnej, a ich udział był o 3,5 p. proc. mniejszy w stosunku do zanotowanego przed rokiem.

Powierzchnia strączkowych jadalnych uprawianych na ziarno w 2016 r. ukształtowała się na poziomie 14,3 tys. ha i przekroczyła prawie 7-krotnie powierzchnię z poprzedniego roku, a jej udział w strukturze zasiewów wyniósł 2,1%, czyli wzrósł o 1,8 p. proc.

Areał uprawy ziemniaków (bez powierzchni w ogrodach przydomowych) w omawianym roku wyniósł 8,4 tys. ha i zmniejszył się w porównaniu z rokiem poprzednim o 3,1 tys. ha (o 26,9%), a ich udział w strukturze zasiewów zmalał o 0,6 p. proc. i ukształtował się na poziomie 1,2%.

W 2016 r. rośliny przemysłowe uprawiano na 14,8 tys. ha, czyli na powierzchni o 2,8 tys. ha (o 23,5%) większej niż rok wcześniej, a ich udział w strukturze powierzchni zasiewów wzrósł o 0,4 p. proc. w porównaniu z zanotowanym w 2015 r. i wyniósł 2,2%.

Pod uprawę roślin pastewnych (łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno) przeznaczono 209,6 tys. ha, czyli o 17,9 tys. ha (o 9,4%) więcej niż przed rokiem. Zajmowały one 31,1% ogólnej powierzchni zasianej, co oznacza wzrost o 1,9 p. proc. w stosunku do 2015 r.

W omawianym roku areal uprawy roślin pozostałych wyniósł 3,1 tys. ha i był o 0,2 tys. ha (o 5,0%) większy od zanotowanego w 2015 r. Ich udział w powierzchni zasiewów osiągnął poziom 0,5% i nie uległ zmianie w odniesieniu do poprzedniego roku.

*Tabl. 4. Powierzchnia zasiewów według grup ziemiopłodów
Stan w czerwcu*

Wyszczególnienie	Ogółem	Zboża ^a	Strączkowe jadalne	Ziemi- niaki ^b	Przemys- łowe	Pastewne ^c	Pozostałe
W hektarach							
O g ó ł e m 2015	655567	435287	2159	11486	11964	191687	2985
2016	674222	424035	14266	8394	14773	209619	3135
W tym gospodarstwa indywidualne	663892	417018	13721	8333	13288	208469	3063
W odsetkach							
O g ó ł e m 2015	100,0	66,4	0,3	1,8	1,8	29,2	0,5
2016	100,0	62,9	2,1	1,2	2,2	31,1	0,5
W tym gospodarstwa indywidualne	100,0	62,8	2,1	1,3	2,0	31,4	0,5
2015=100							
O g ó ł e m 2016	102,8	97,4	660,8	73,1	123,5	109,4	105,0
W tym gospodarstwa indywidualne	102,9	97,5	646,6	72,9	126,9	109,5	106,8

a Zboża podstawowe, owies z jęczmieniem i inne mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, gryka, proso i inne zbożowe. b Bez powierzchni uprawy w ogrodach przydomowych. c Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi na ziarno.

1.2. ZBOŻA

Powierzchnia uprawy zbóż ogółem pod zbiory w 2016 r. wyniosła 424,0 tys. ha i w porównaniu z zanotowaną w 2015 r. zmniejszyła się o 11,3 tys. ha, tj. o 2,6%. W strukturze zasiewów zboża zajmowały 62,9% wobec 66,4% rok wcześniej. Areal zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi osiągnął poziom 403,1 tys. ha i był o 4,5 tys. ha, tj. o 1,1% mniejszy niż przed rokiem.

W 2016 r., w stosunku do roku poprzedniego, zmniejszyła się powierzchnia uprawy:

- pszenicy ozimej – o 4,1 tys. ha (o 11,6%),
- jęczmienia ozimego – o 3,3 tys. ha (o 76,6%),
- pszenżyta ozimego – o 8,5 tys. ha (o 10,5%),

- pszenżyta jarego – o 2,6 tys. ha (o 17,6%),
- mieszanek zbożowych ozimych – o 5,6 tys. ha (o 67,5%),
- kukurydzy na ziarno – o 8,3 tys. ha (o 34,4%).

Zwiększył się natomiast areal zasiewów:

- pszenicy jarej – o 1,5 tys. ha (o 8,6%),
- żyta – o 3,4 tys. ha (o 9,1%),
- jęczmienia jarego – o 6,7 tys. ha (o 43,0%),
- owsa – o 5,1 tys. ha (o 12,3%),
- mieszanek zbożowych jarych – o 2,8 tys. ha (o 1,8%),
- gryki, prosa i innych zbożowych – o 1,6 tys. ha (o 45,6%).

W 2016 r. formy ozime zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zajmowały powierzchnię 148,5 tys. ha, czyli o 18,0 tys. ha (o 10,8%) mniejszą od zanotowanej rok wcześniej. Areal uprawy zbóż jarych obejmował 254,6 tys. ha i w odniesieniu do 2015 r. zwiększył się o 13,6 tys. ha (o 5,6%).

W omawianym roku pod uprawę zbóż intensywnych (pszenicy, jęczmienia i pszenżyta) przeznaczono 157,9 tys. ha, czyli o 10,2 tys. ha (o 6,1%) mniej niż w roku poprzednim. Powierzchnia uprawy zbóż ekstensywnych (żyta, owsa i mieszanek zbożowych) ukształtowała się na poziomie 245,2 tys. ha i była o 5,7 tys. ha (o 2,4%) większa niż w 2015 r.

*Tabl. 5. Struktura powierzchni uprawy zbóż
Stan w czerwcu*

Wyszczególnienie	2015	2016
	w odsetkach	
O g ó ł e m	100,0	100,0
Pszenica: ozima	8,1	7,3
jara	4,0	4,5
Żyto	8,7	9,7
Jęczmień: ozimy	1,0	0,2
jary	3,6	5,3
Owies	9,5	11,0
Pszenżyto: ozime	18,6	17,1
jare	3,3	2,8
Mieszanki zbożowe: ozime	1,9	0,6
jare	34,9	36,5
Gryka, proso i inne zbożowe	0,8	1,2
Kukurydza na ziarno	5,6	3,8

W 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, w strukturze zasiewów zbóż odnotowano wzrost udziału: jęczmienia jarego (o 1,7 p. proc.), mieszanek zbożowych jarych (o 1,6 p. proc.), owsa (o 1,5 p. proc.), żyta (o 1,0 p. proc.), pszenicy jarej (o 0,5 p. proc.), gryki, prosa i innych zbożowych (o 0,4 p. proc.), natomiast spadek dotyczył kukurydzy na ziarno (o 1,8 p. proc.), pszen-żyta ozimego (o 1,5 p. proc.), mieszanek zbożowych ozimych (o 1,3 p. proc.), form ozimych pszenicy i jęczmienia (po 0,8 p. proc.) oraz pszenżyta jarego (o 0,5 p. proc.).

Plony zbóż ogółem w 2016 r. osiągnęły 29,1 dt z 1 ha i zwiększyły się o 7,8% w porównaniu z uzyskanymi rok wcześniej. Z 1 ha uprawy zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi zebrano 27,6 dt ziarna, tj. o 3,8% więcej niż w roku poprzednim.

W 2016 r. plony większości zbóż ozimych były niższe od zanotowanych rok wcześniej. Wyjątek stanowiło pszenżyto, którego wydajność pozostała na niezmienionym poziomie. Wśród jarych form zbóż wystąpiła tendencja odwrotna, wszystkie (z wyjątkiem owsa) plonowały lepiej niż w 2015 r.

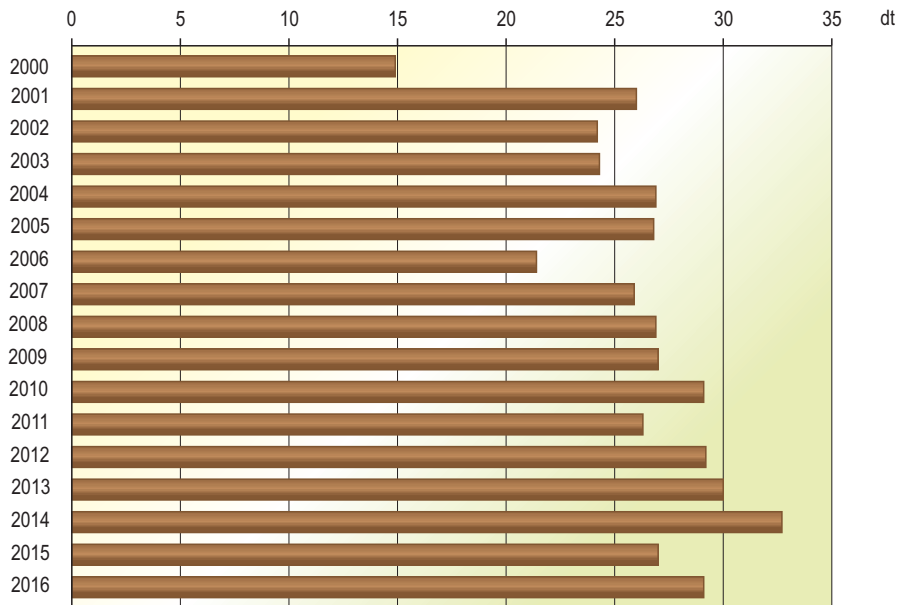
Tabl. 6. Plony zbóż w województwie podlaskim na tle kraju

Wyszczególnienie	2015	2016		2015	2016	
	województwo			Polska		
	z 1 ha w dt		2015=100	z 1 ha w dt		2015=100
O g ó ł e m	27,0	29,1	107,8	37,3	40,0	107,2
Pszenica: ozima	33,9	32,9	97,1	47,6	47,2	99,2
jara	29,9	30,7	102,7	33,5	38,3	114,3
Żyto	23,8	23,5	98,7	27,8	28,9	104,0
Jęczmień: ozimy	29,8	28,9	97,0	41,3	44,6	108,0
jary	26,0	28,5	109,6	33,0	35,8	108,5
Owies	25,8	25,7	99,6	26,5	28,4	107,2
Pszenżyto: ozime	28,5	28,5	100,0	36,3	37,1	102,2
jare	25,7	28,0	108,9	28,4	31,7	111,6
Mieszanki zbożowe: ozime	28,7	27,5	95,8	30,9	32,4	104,9
jare	24,3	27,2	111,9	27,2	29,8	109,6
Gryka, proso i inne zbożowe	10,7	11,6	108,4	11,5	15,0	130,4
Kukurydza na ziarno	36,8	73,5	199,7	47,1	72,9	154,8

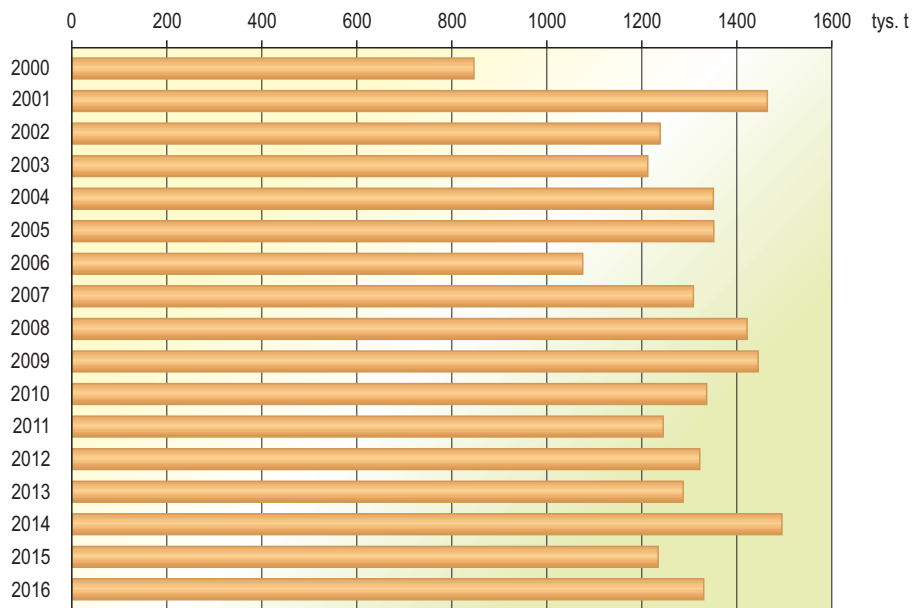
Produkcja ziarna zbóż w 2016 r. wyniosła 1234,6 tys. t i wzrosła o 58,6 tys. t, tj. o 5,0% w odniesieniu do zanotowanej przed rokiem.

W analizowanym roku produkcja ziarna zbóż ozimych (łącznie z mieszankami zbożowymi) osiągnęła 416,1 tys. t i była o 60,6 tys. t (o 12,7%) niższa od uzyskanej w poprzednim roku. Zbiory pszenicy zmalały o 16,9 tys. t (o 14,2%), jęczmienia – o 9,8 tys. t (o 77,3%), pszenżyta – o 24,2 tys. t (o 10,5%), mieszanek zbożowych – o 16,4 tys. t (o 68,9%), natomiast w przypadku żyta nastąpił wzrost o 6,8 tys. t (o 7,6%).

Plony zbóż z 1 ha

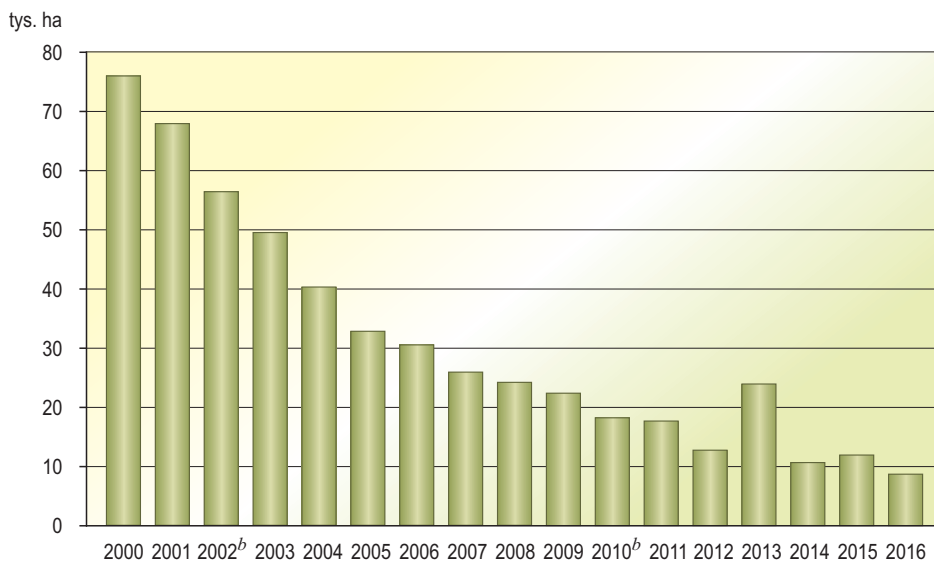

Zbiory zbóż

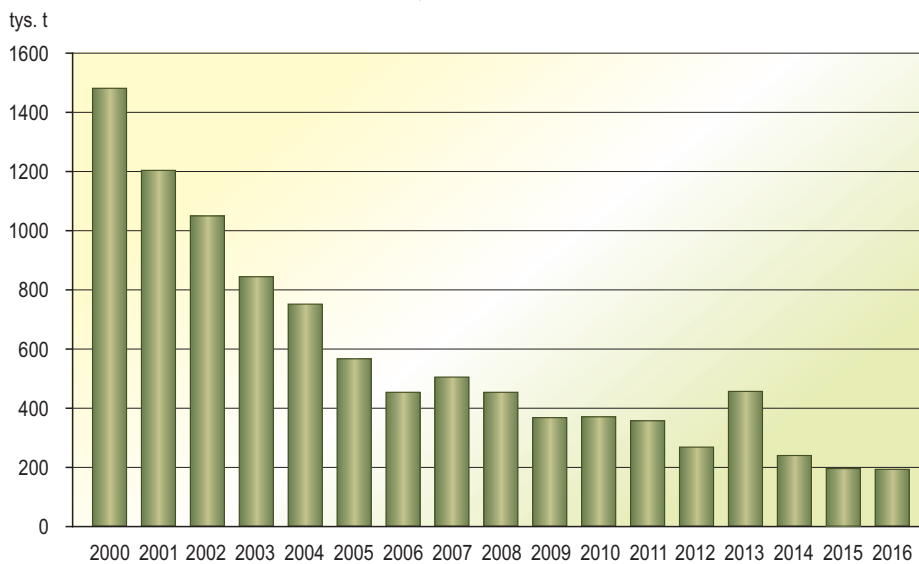
Powierzchnia uprawy ziemniaków^a

Stan w czerwcu

^a Łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych. ^b Dane powszechnych spisów rolnych.

Zbiory ziemniaków^a

^a Łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych.

Zbiory zbóż podstawowych jarych (łącznie z mieszankami zbożowymi) w 2016 r. wyniosły 695,7 tys. t i zwiększyły się o 89,4 tys. t (o 14,7%) w stosunku do uzyskanych rok wcześniej. Wzrost produkcji zanotowano wśród wszystkich gatunków zbóż jarych (z wyjątkiem pszenżyta), przy czym pszenicy zebrano o 6,1 tys. t (o 11,7%) więcej, jęczmienia – o 23,1 tys. t (o 56,7%), owsa – o 12,6 tys. t (o 11,7%), mieszanek zbożowych – o 51,5 tys. t (o 14,0%). Zbiory pszenżyta były o 3,9 tys. t (o 10,4%) mniejsze niż przed rokiem.

W 2016 r. zbiory gryki, prosa i innych zbożowych osiągnęły poziom 5,8 tys. t i zwiększyły się o 2,1 tys. t (o 56,9%) w stosunku do uzyskanych w poprzednim roku, natomiast kukurydzy na ziarno zebrano 117,0 tys. t, czyli o 27,7 tys. t (o 31,1%) więcej niż w 2015 r. Wzrost produkcji gryki, prosa i innych zbożowych był wynikiem zwiększenia zarówno powierzchni uprawy, jak i wyższych plonów, natomiast w przypadku kukurydzy lepszą produkcję uzyskano dzięki prawie 2-krotnemu wzrostowi wydajności z jednostki powierzchni, podczas gdy areał jej uprawy uległ znacznemu ograniczeniu.

Na wielkość produkcji ziarna zbóż w 2016 r. miały wpływ następujące czynniki:

- dobry stan ozimin przed ich wejściem z stan zimowego spoczynku,
- wczesne rozpoczęcie wiosennej wegetacji,
- bardzo chłodne noce i poranki w kwietniu utrzymujące zboża ozime w powolnej wegetacji i hamujące zarówno wschody, jak i rozwój zbóż jarych,
- nadmierne przesuszanie gleby spowodowane deficytem opadów od czerwca do sierpnia,
- nierównomierny rozkład opadów,
- opady w lipcu i sierpniu powodujące przedłużenie zniw, porastanie ziarna i zwiększenie jego wilgotności,
- słabsze niż przed rokiem parametry jakościowe zebranego ziarna.

1.3. STRĄCZKOWE JADALNE

W 2016 r. rośliny strączkowe jadalne zbierane na suche ziarno uprawiano na 1,5 tys. ha, czyli na powierzchni o 0,6 tys. ha, tj. o 28,6% mniejszej niż w roku poprzednim. W strukturze zasiewów strączkowych jadalnych 80,9% (1,2 tys. ha) stanowił groch, 13,9% – inne strączkowe jadalne (cieciorka, soczewica, soja), a 5,2% – fasola.

Produkcja strączkowych jadalnych w omawianym roku wyniosła 2,9 tys. t, czyli zmniejszyła się o 26,8% w stosunku do zanotowanej w 2015 r. O niższych zbiorach zadecydowało ograniczenie o 28,6% powierzchni ich uprawy, natomiast plony z 1 ha ukształtowały się na poziomie 19,0 dt, tj. o 2,7% wyższym niż rok wcześniej.

Tabl. 7. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory strączkowych jadalnych

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w liczbach bezwzględnych		2015=100
O g ó ł e m			
Powierzchnia ^a w ha	2160	1542	71,4
Plony z 1 ha w dt	18,5	19,0	102,7
Zbiory w t	3998	2925	73,2
w tym gospodarstwa indywidualne			
Powierzchnia ^a w ha	2122	1513	71,3
Plony z 1 ha w dt	18,5	18,9	102,2
Zbiory w t	3922	2859	72,9

a Stan w czerwcu.

1.4. ZIEMNIAKI

W 2016 r. ziemniaki zasadzono na powierzchni 8,7 tys. ha, czyli o 3,2 tys. ha (o 27,1%) mniej-szej niż przed rokiem. W strukturze zasiewów ziemniaki zajmowały 1,2% wobec 1,8% w 2015 r.

W omawianym roku zbiory ziemniaków wyniosły 191,3 tys. t i zmniejszyły się o 2,4 tys. t (o 1,3%) w stosunku do uzyskanych rok wcześniej. Spadek produkcji był efektem znacznego ograniczenia areалу ich uprawy (o 27,1%). Z 1 ha powierzchni uprawy zebrano średnio 220 dt bulw, co oznacza wzrost wydajności o 35,0% w stosunku do wyszacowanej w 2015 r.

Tabl. 8. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory ziemniaków

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w liczbach bezwzględnych		2015=100
O g ó ł e m			
Powierzchnia ^{ab} w ha	11909	8683	72,9
Plony z 1 ha w dt	163	220	135,0
Zbiory ^a w t	193717	191269	98,7
w tym gospodarstwa indywidualne			
Powierzchnia ^{ab} w ha	11857	8622	72,7
Plony z 1 ha w dt	162	220	135,8
Zbiory ^a w t	192083	189684	98,8

a Łącznie z powierzchnią i produkcją w ogrodach przydomowych. b Stan w czerwcu.

W 2016 r. produkcję zbóż i ziemniaków w przeliczeniu na jednostki zbożowe wyszacowano na 1282,4 tys. t, czyli o 58,0 tys. t (o 4,7%) wyżej niż w roku poprzednim. Wpłynęły na to o 5,0% wyższe niż przed rokiem zbiory zbóż, podczas gdy ziemniaków zebrano o 1,3% mniej niż w 2015 r.

Tabl. 9. *Produkcja zbóż i ziemniaków w przeliczeniu na jednostki zbożowe^a*

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w tonach		2015=100
O g ó ł e m	1224359	1282388	104,7
w tym gospodarstwa indywidualne	1189487	1249654	105,1
Zboża	1175930	1234571	105,0
w tym gospodarstwa indywidualne	1141466	1202233	105,3
Ziemniaki	48429	47817	98,7
w tym gospodarstwa indywidualne	48021	47421	98,8

^a W przeliczeniu: 1 dt zbóż = 4 dt ziemniaków.

1.5. ROŚLINY OLEISTE

W 2016 r. rośliny oleiste uprawiano na 14,0 tys. ha. Ich areal zwiększył się o 1,7 tys. ha, tj. o 13,7% w odniesieniu do zanotowanego w 2015 r.

Tabl. 10. *Powierzchnia uprawy, plony i zbiory roślin oleistych*

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w liczbach bezwzględnych		2015=100
O g ó ł e m			
Powierzchnia ^a w ha	12348	14037	113,7
Plony z 1 ha w dt	26,7	25,4	95,1
Zbiory w t	33013	35617	107,9
w tym gospodarstwa indywidualne			
Powierzchnia ^a w ha	10837	12670	116,9
Plony z 1 ha w dt	25,3	25,2	99,6
Zbiory w t	27374	31891	116,5

^a Stan w czerwcu.

W omawianym roku 97,3% ogólnej powierzchni uprawy roślin oleistych zajmowały rzepak i rzepik. W ogólnej strukturze zasiewów stanowiły one 2,0%. Rzepak i rzepik uprawiano na 13,7 tys. ha, czyli na powierzchni o 2,6 tys. ha, tj. o 23,5% większej niż w roku poprzednim.

Plony rzepaku i rzepiku z 1 ha wyszacowano na 25,7 dt, czyli o 10,5% niżej niż przed rokiem. Ich zbiory wyniosły 35,1 tys. t i były o 3,4 tys. t (o 10,9%) większe od produkcji uzyskanej w 2015 r.

Tabl. 11. Powierzchnia uprawy, plony i zbiory rzepaku i rzepiku

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w liczbach bezwzględnych		2015=100
O g ó ł e m			
Powierzchnia ^a w ha	11058	13657	123,5
Plony z 1 ha w dt	28,7	25,7	89,5
Zbiory w t	31694	35139	110,9
w tym gospodarstwa indywidualne			
Powierzchnia ^a w ha	9642	12336	127,9
Plony z 1 ha w dt	27,2	25,5	93,8
Zbiory w t	26229	31456	119,9

^a Stan w czerwcu.

Na wielkość produkcji nasion rzepaku i rzepiku w 2016 r. miały wpływ następujące czynniki:

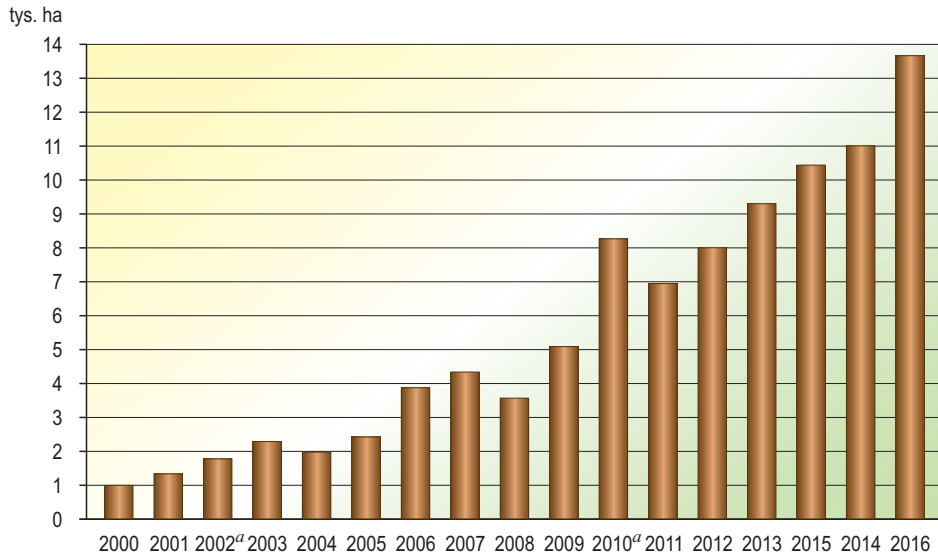
- większy niż w poprzednim roku areal uprawy,
- niedobór wilgoci w glebie w okresie wschodów i kielkowania rzepaku,
- duże straty w wyniku styczniowych mrozów,
- wczesne rozpoczęcie wiosennej wegetacji,
- niesprzyjające warunki pogodowe w okresie żniw.

1.6. UPRAWY PASTEWNE

Do zbiorów w 2016 r. pod uprawę roślin pastewnych w plonie głównym przeznaczono 601,3 tys. ha, czyli powierzchnię o 33,5 tys. ha, tj. o 5,9% większą niż przed rokiem. Rośliny pastewne uprawiane na gruntach ornych w plonie głównym zajmowały 220,1 tys. ha i w odniesieniu do 2015 r. areal ich uprawy zwiększył się o 34,9 tys. ha, tj. o 18,8%. Powierzchnia trwałych użytków zielonych wyniosła 381,2 tys. ha i była o 1,4 tys. ha, czyli o 0,4% mniejsza niż rok wcześniej.

Powierzchnia uprawy rzepaku i rzepiku

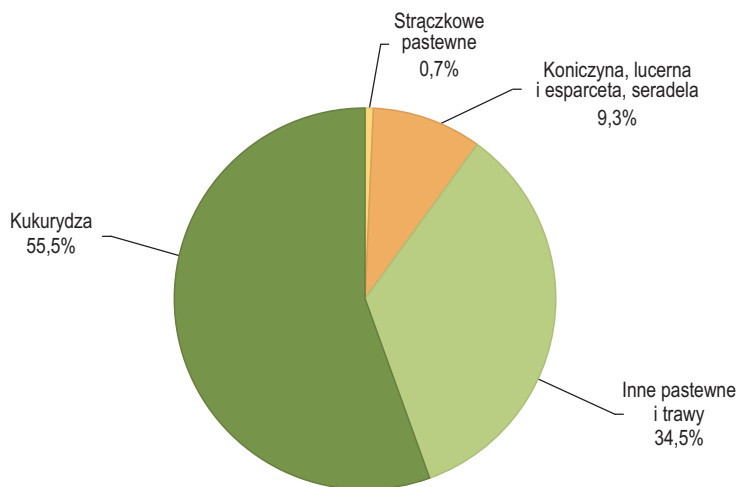
Stan w czerwcu

^a Dane powszechnych spisów rolnych.

Struktura powierzchni uprawy roślin pastewnych na gruntach ornych w plonie głównym w 2016 r.

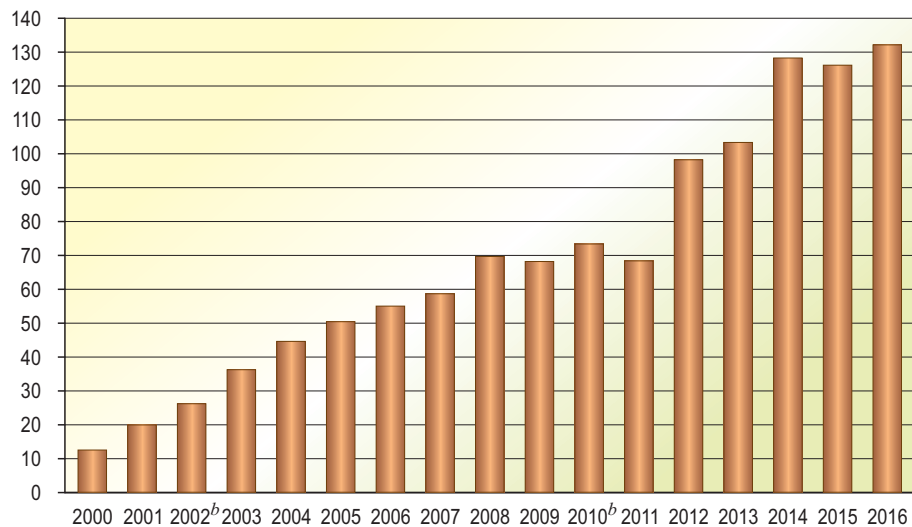
Stan w czerwcu

Powierzchnia uprawy kukurydzy^a

Stan w czerwcu

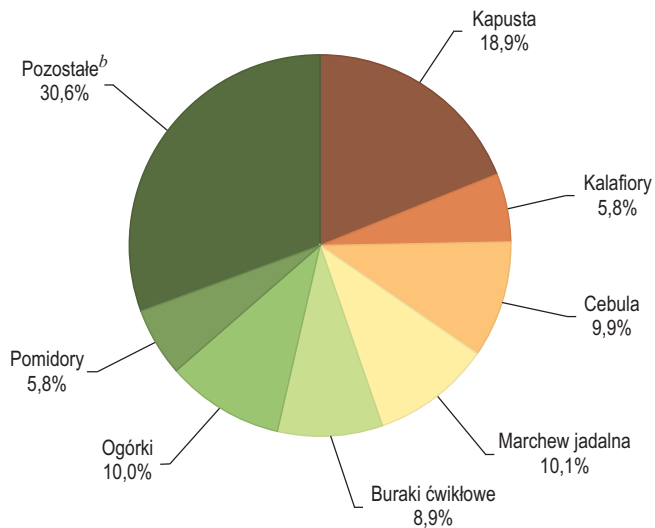
tys. ha

^a Z przeznaczeniem na ziarno i zielonkę. ^b Dane powszechnych spisów rolnych.

Struktura powierzchni uprawy warzyw gruntowych^a w 2016 r.

Stan w czerwcu

^a Łącznie z powierzchnią w ogrodach przydomowych. ^b Pietruszka, selery, pory, sałata, rabarbar i inne.

*Tabl. 12. Powierzchnia paszowa
Stan w czerwcu*

Wyszczególnienie		Powierzchnia paszowa ^a		Powierzchnia trwałych użytków zielonych		Powierzchnia roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych w plonie głównym			
		w ha	w % powierzchni użytków rolnych	w ha	w % powierzchni użytków rolnych	ogółem		w tym powierzchnia użytkowana na pasze	
						w ha	w % powierzchni zasiewów	w ha	w % powierzchni zasiewów
O g ó ł e m	2015	554104	52,4	382645	36,2	185231	28,3	171459	26,2
	2016	590836	55,0	381217	35,5	220112	32,6	209619	31,1
W tym gospodarstwa indywidualne		586435	55,4	377965	35,7	218435	32,9	208470	31,4

^a Obejmuje powierzchnię trwałych użytków zielonych oraz roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych z przeznaczeniem na zbiór pasz.

Areal uprawy roślin pastewnych (łącznie z trwałymi użytkami zielonymi) przeznaczonych na zbiór pasz w 2016 r. zwiększył się w stosunku do zanotowanego rok wcześniej o 36,7 tys. ha (o 6,6%) i wyniósł 590,8 tys. ha. Udział powierzchni paszowej w ogólnej powierzchni użytków rolnych ukształtował się na poziomie 55,0% i zwiększył się w ciągu roku o 2,6 p. proc.

*Tabl. 13. Powierzchnia roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych
w plonie głównym użytkowanych na pasze
Stan w czerwcu*

Wyszczególnienie		Ogółem	Strączkowe pastewne	Koniczyna	Lucerna i esparceta	Seradela	Inne pastewne i trawy	Kukurydza	Okopowe pastewne
		w hektarach							
O g ó ł e m	2015	171459	376	3373	1880	18817	45037	101930	46
	2016	209619	1498	3938	2316	13310	72367	116129	61
W tym gospodarstwa indywidualne		208470	1497	3937	2273	13304	72289	115109	61

W 2016 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, nastąpił znaczny wzrost powierzchni uprawy strączkowych pastewnych – o 1,1 tys. ha (prawie 4-krotny). Zwiększył się także areal uprawy innych pastewnych i traw – o 27,3 tys. ha (o 60,7%), okopowych pastewnych – o 15 ha (o 32,6%), lucerny z esparcetą – o 0,4 tys. ha (o 23,2%), koniczyny – o 0,6 tys. ha (o 16,8%) oraz kukurydzy – o 14,2 tys. ha (o 13,9%). Ograniczeniu uległa jedynie powierzchnia uprawy seradeli – o 5,5 tys. ha (o 29,3%).

Z ogólnej powierzchni (220,1 tys. ha) uprawy polowej roślin pastewnych 9,9 tys. ha (4,5%) przeznaczono na zbiór ziarna i nasion, 0,6 tys. ha (0,3%) zaorano, a pozostałe 209,6 tys. ha (95,2%) zebrano w postaci zielonki.

W 2016 r. plony ziarna strączkowych pastewnych (łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi) z 1 ha osiągnęły 20,6 dt wobec 16,3 dt w roku poprzednim. Nasion seradeli zebrano 6,7 dt, czyli o 2,7 dt więcej niż w 2015 r., a innych pastewnych i traw – 7,4 dt (o 1,7 dt więcej). Niższe (o 0,8 dt) niż rok wcześniej były natomiast plony koniczyny, które ukształtowały się na poziomie 2,7 dt.

Tabl. 14. Plony nasion roślin pastewnych

Wyszczególnienie		Strączkowe pastewne ^a	Koniczyna	Seradela	Inne pastewne i trawy
		z 1 ha w dt			
O g ó ł e m	2015	16,3	3,2	4,0	5,7
	2016	20,6	2,7	6,7	7,4
W tym gospodarstwa indywidualne		20,7	2,7	7,0	7,3

^a Łącznie z mieszankami zbożowo-strączkowymi.

W 2016 r. długotrwały brak opadów w okresie wegetacyjnym i bardzo wysokie temperatury wpłynęły niekorzystnie na wydajność zielonki z 1 ha. Mimo to, plony zielonki wszystkich gatunków roślin pastewnych były wyższe od wyszacowanych w roku poprzednim.

Tabl. 15. Plony roślin pastewnych

Wyszczególnienie	Pastwi- ska trwałe	Strącz- kowe paste- wne	Koni- czyna	Lucerna i espar- ceta	Sera- dela	Inne paste- wne i trawy	Kuku- rydza	Po- plony i wsie- wki	Oko- powe paste- wne
	zielonka								
	z 1 ha w dt								
O g ó ł e m 2016	157 212	132 177	197 260	197 261	118 130	181 264	380 539	87 90	282 315
W tym gospodarstwa indywidualne	215	177	260	264	130	264	540	90	315

W analizowanym roku zebrano 8530,5 tys. t zielonki roślin pastewnych uprawianych na gruntach ornych w plonie głównym, czyli o 3512,7 tys. t, tj. o 70,0% więcej niż przed rokiem. Produkcja poplonów i wsiewek osiągnęła 76,0 tys. t i ze względu na ograniczenie powierzchni uprawy była o 151,7 tys. t, tj. o 66,6% mniejsza niż rok wcześniej. Zbiory okopowych pastewnych były o 0,6 tys. t (o 48,1%) wyższe niż w poprzednim roku i wyniosły 1,9 tys. t.

Tabl. 16. Zbiory pasz

Wyszczególnienie	2015	2016	
	ogółem		w tym gospodarstwa indywidualne
	w tonach		
Zielonka z trwałych użytków zielonych i upraw polowych w plonie głównym	12673543	19344076	19278296
łąki trwałe	6719506	9789141	9768682
pastwiska trwałe	936196	1024432	1019208
strączkowe pastewne	4980	26561	26552
motylkowe i trawy	1141624	2249437	2247969
kukurydza	3871237	6254505	6215886
Poplony i wsiewki	227631	75963	75963
Okopowe pastewne	1297	1921	1921

Trwałe użytki zielone w 2016 r. zajmowały powierzchnię 381,2 tys. ha, czyli o 1,4 tys. ha, tj. o 0,4% mniejszą niż przed rokiem, a ich udział w strukturze użytków rolnych gospodarstw rolnych zmniejszył się o 0,7 p. proc. w stosunku do poprzedniego roku i wyniósł 35,5%.

W 2016 r. z trwałych użytków zielonych zebrano łącznie 2162,7 tys. t pasz (w przeliczeniu na siano), czyli o 631,6 tys. t, tj. o 41,2% więcej niż rok wcześniej.

Tabl. 17. Produkcja z łąk trwałych

Wyszczególnienie		Ogółem			I pokos		II pokos		III pokos	
		powierzchnia ^a w ha	plony z 1 ha w dt	zbiory w t	plony z 1 ha w dt	zbiory w t	plony z 1 ha w dt	zbiory w t	plony z 1 ha w dt	zbiory w t
			w przeliczeniu na siano							
O g ó ł e m	2015	323001	41,7	1345810	26,2	845174	9,4	302721	6,1	197915
	2016	332837	58,8	1957828	25,7	854330	20,4	679418	12,7	424080
	2015=100	103,0	141,0	145,5	98,1	101,1	217,0	224,4	208,2	214,3
W tym gospodarstwa indywidualne	2016	330560	59,1	1953736	25,8	852506	20,5	677766	12,8	423464
	2015=100	103,1	141,0	145,6	98,1	101,1	227,8	225,1	206,5	214,8

a Stan w czerwcu.

W omawianym roku zbiory siana z łąk trwałych wyniosły 1957,8 tys. t i zwiększyły się w stosunku do uzyskanych przed rokiem o 612,0 tys. t, tj. o 45,5%. Korzystniejsze niż w 2015 r. warunki pogodowe przyczyniły się do wzrostu plonów (o 41,0%). Z 1 ha zebrano łącznie z trzech pokosów 58,8 dt siana wobec 41,7 dt rok wcześniej.

Trawę z łąk trwałych w 2016 r. (łącznie z trzech pokosów) zebrano przede wszystkim jako zielonkę na kiszenie i bieżące skarmianie (41,8% ogólnej produkcji) oraz w postaci siana (40,8%). Pozostałą część traw z łąk trwałych (17,4%) wykorzystano do wypasu zwierząt.

Tabl. 18. Struktura powierzchni i zbiorów z łąk trwałych w 2016 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	I pokos	II pokos	III pokos
	w odsetkach			
Powierzchnia ^a				
O g ó ł e m	100,0	100,0	100,0	100,0
łąki:				
Z których trawę zebrano:				
w postaci siana	x	47,1	37,4	19,0
jako zielonkę na:				
kiszenie	x	37,5	39,4	19,9
bieżące skarmianie	x	4,8	4,7	10,3
Użytkowane jako pastwiska	x	8,6	15,9	45,4
Skoszone lecz niezebrane	x	0,4	0,5	0,5
Nieeksploatowane	x	1,7	2,1	4,9
Zbiory				
O g ó ł e m	100,0	100,0	100,0	100,0
łąki:				
Z których trawę zebrano:				
w postaci siana	40,8	50,0	41,0	22,1
jako zielonkę na:				
kiszenie	35,8	37,3	41,5	23,7
bieżące skarmianie	6,0	4,9	4,5	10,5
Użytkowane jako pastwiska	17,4	7,8	13,0	43,8

^a Stan w czerwcu.

W 2016 r. z 1 ha pastwisk trwałych zebrano 212 dt zielonki, czyli o 55 dt więcej niż w roku poprzednim. W przeliczeniu na siano, wydajność wyniosła 42,4 dt z 1 ha i stanowiła 72,1% plonu wyszacowanego dla łąk trwałych. W omawianym roku z pastwisk trwałych uzyskano 1024,4 tys. t zielonki, a więc jej produkcja w odniesieniu do 2015 r. zwiększyła się o 88,2 tys. t (o 9,4%) mimo dalszego ograniczenia powierzchni – o 11,3 tys. ha (o 18,9%).

1.7. UPRAWY OGRODNICZE

1.7.1. Warzywa gruntowe

W 2016 r. pod uprawę warzyw gruntowych (łącznie z ogrodami przydomowymi) przeznaczono 1,8 tys. ha, czyli powierzchnię o 3,5% mniejszą niż przed rokiem. W porównaniu z 2015 r. zmniejszył się areal uprawy wszystkich gatunków warzyw (wyjątek stanowiła cebula).

Zbiory kapusty w omawianym roku wyniosły 12,2 tys. t i były o 0,5 tys. t (o 0,4%) większe od zanotowanych rok wcześniej. O wyższej produkcji zadecydowało lepsze (o 4,3%) plonowanie, natomiast powierzchnia jej uprawy uległa zmniejszeniu (o 4,6%).

Produkcja kalafiorów w 2016 r. osiągnęła poziom 1,5 tys. t i zmalała o 0,1 tys. t (o 6,3%) w stosunku do uzyskanej przed rokiem. Spadek zbiorów wynikał ze zmniejszenia (o 7,2%) arealu ich uprawy.

W analizowanym roku zbiory cebuli oszacowano na 2,8 tys. t, co oznacza wzrost o 0,1 tys. t (o 5,6%) w stosunku do roku poprzedniego. Na zaistniałą sytuację wpływ wywarło zarówno zwiększenie (o 3,6%) powierzchni jej uprawy, jak i lepsza (o 1,9%) wydajność z 1 ha.

Produkcja marchwi w omawianym roku wyniosła 3,9 tys. t, co stanowiło 98,5% produkcji uzyskanej przed rokiem. O spadku zbiorów zadecydowało zmniejszenie (o 5,7%) powierzchni jej uprawy, zaś plony uzyskano wyższe (o 4,3%) niż rok wcześniej.

W 2016 r., mimo ograniczenia (o 8,0%) arealu uprawy, zebrano 3,6 tys. t buraków ćwikłowych, czyli o 0,4 tys. t (o 13,4%) więcej niż przed rokiem. Na korzystniejszą produkcję miało wpływ wyższe (o 23,2%) plonowanie.

W omawianym roku zbiory ogórków osiągnęły 2,2 tys. t i przekroczyły (o 24,0%) produkcję sprzed roku. Wzrost produkcji wynikał ze zwiększenia (o 27,0%) plonowania, natomiast powierzchnia ich uprawy była mniejsza (o 2,1%) od zanotowanej rok wcześniej.

W 2016 r. zebrano 1,6 tys. t pomidorów, czyli o 0,2 tys. t (o 15,5%) więcej niż w poprzednim roku. Wyższa produkcja była rezultatem lepszego (o 20,0%) plonowania, podczas gdy areal ich uprawy został zmniejszony (o 4,2%).

Produkcja pozostałych warzyw (pietruszki, selerów, porów, sałaty, rabarbaru i innych) ukształtowała się w analizowanym roku na poziomie 6,8 tys. t i zwiększyła się o 1,4% w odniesieniu do uzyskanej rok wcześniej. Zadecydowały o tym wyższe (o 5,0%) plony, zaś powierzchnia ich uprawy uległa ograniczeniu (o 2,8%).

1.7.2. Owoce

W 2016 r. w województwie podlaskim zebrano 24,7 tys. t owoców z drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych znajdujących się w sadach, co oznacza wzrost produkcji o 1,6 tys. t (o 7,1%) w odniesieniu do uzyskanej rok wcześniej.

Z drzew zebrano łącznie 15,2 tys. t owoców, czyli o 0,6 tys. t, tj. o 4,3% więcej niż w 2015 r. O wzroście produkcji owoców z drzew zdecydowały wyższe zbiory wszystkich ich gatunków.

W omawianym roku zbiory jabłek wyniosły 13,0 tys. t i w stosunku do uzyskanych w poprzednim roku zwiększyły się o 0,1 tys. t, tj. o 0,8%. Produkcję gruszek oszacowano na 0,7 tys. t, czyli odnotowano wzrost o 26,8% w porównaniu z 2015 r. Zbiory śliwek osiągnęły poziom 0,5 tys. t i przekroczyły produkcję wyszacowaną rok wcześniej o 26,4%. Zebrano 0,7 tys. t wiśni, tj. o 32,4% więcej niż przed rokiem, natomiast zbiory czereśni wyniosły 0,2 tys. t i były o 15,5% wyższe w stosunku do uzyskanych w poprzednim roku.

W odniesieniu do 2015 r. zanotowano wzrost powierzchni uprawy w sadach: śliw, wiśni i czereśni, natomiast spadek powierzchni uprawy jabłoni, grusz i pozostałych drzew (moreli, brzoskwiń i orzechów włoskich).

Zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych, łącznie z truskawkami i poziomkami w 2016 r. wyniosły 9,5 tys. t i były o 1,3 tys. t (o 16,3%) większe od uzyskanych przed rokiem. Na wzrost produkcji wpłynęły lepsze zbiory wszystkich gatunków, z wyjątkiem agrestu, którego zebrano mniej niż rok wcześniej.

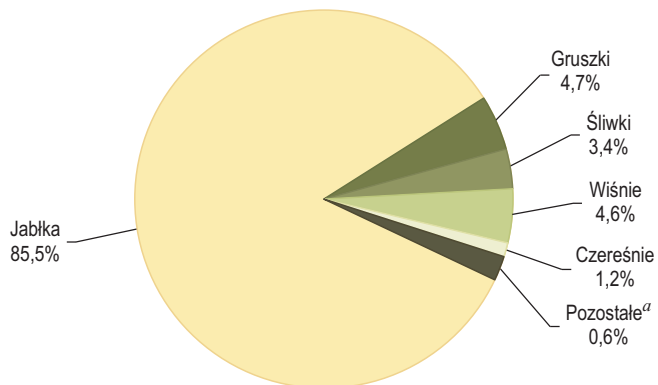
W analizowanym roku truskawki i poziomki uprawiano na powierzchni 1,2 tys. ha, czyli o 11,0% mniejszej niż przed rokiem. Korzystne warunki pogodowe w okresie wegetacji przyczyniły się do uzyskania lepszych plonów niż rok wcześniej. Z 1 ha zebrano 24,1 dt owoców, czyli o 18,7% więcej niż w roku poprzednim. Produkcja truskawek i poziomek wyniosła 2,8 tys. t i w ujęciu rocznym zwiększyła się o 5,4%.

W 2016 r. zbiory malin osiągnęły poziom 0,8 tys. t i przekroczyły produkcję z poprzedniego roku o 11,5%. W analizowanym roku zbiory agrestu oszacowano na 0,1 tys. t, tj. o 10,6% niżej niż rok wcześniej. Ogólne zbiory porzeczek wyniosły 3,0 tys. t i były o 0,6 tys. t, tj. o 27,0% wyższe niż w 2015 r.

Łączne zbiory orzechów laskowych, aronii, borówki wysokiej, winogron i pozostałych jagodowych w omawianym roku osiągnęły poziom 2,8 tys. t i zwiększyły się o 0,5 tys. t (o 20,0%) w odniesieniu do uzyskanych rok wcześniej.

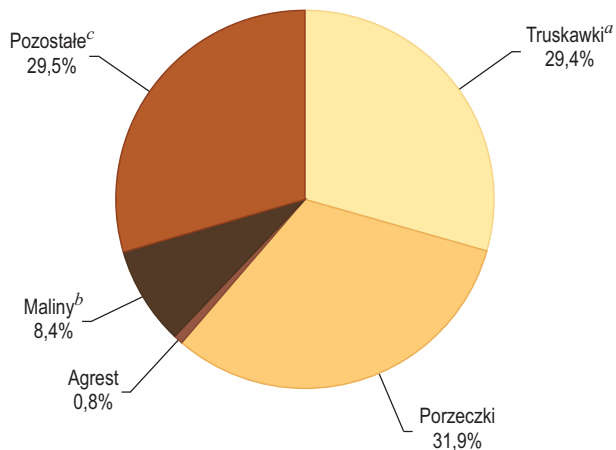
W 2016 r., w porównaniu z poprzednim rokiem, odnotowano wzrost areału uprawy malin oraz pozostałych krzewów owocowych i plantacji jagodowych (leszczyny, aronii, borówki wysokiej, winorośli i pozostałych jagodowych) w sadach, natomiast zmniejszeniu uległa powierzchnia uprawy truskawek, porzeczek i agrestu.

Struktura zbiorów owoców z drzew w sadach w 2016 r.

^a Morele, brzoskwinie i orzechy włoskie.

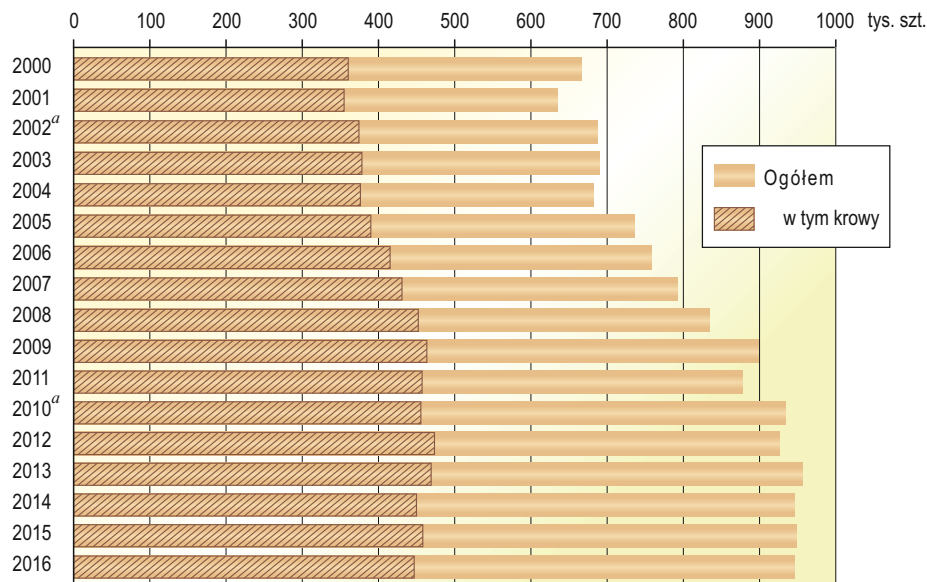
Struktura zbiorów owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych w sadach w 2016 r.

^a Łącznie z poziomkami. ^b Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^c Leszczyna, aronia, borówka wysoka, winorośl i pozostałe jagodowe.

Pogłowie bydła

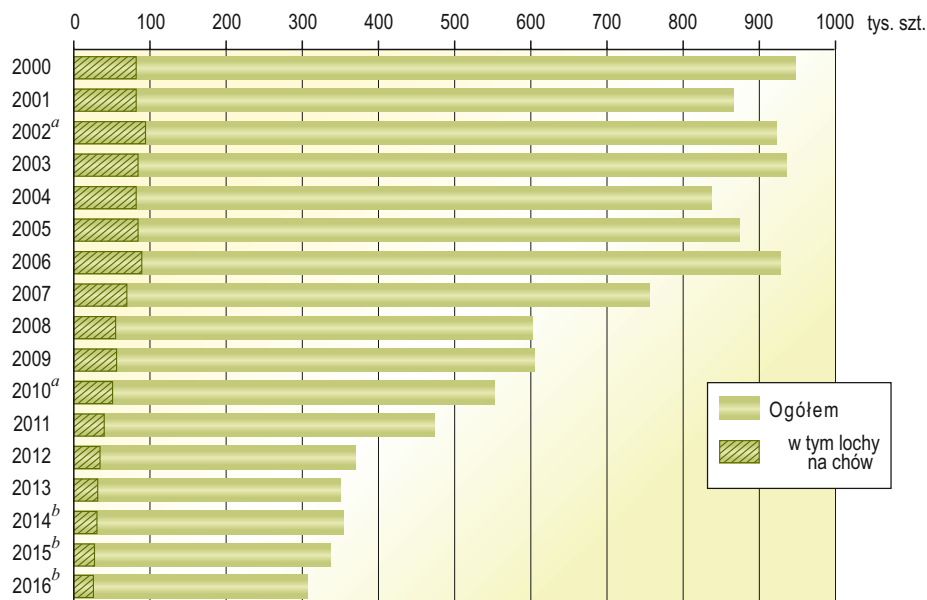
Stan w czerwcu

^a Dane powszechnych spisów rolnych.

Pogłowie trzody chlewnej

Stan w końcu lipca

^a Dane powszechnych spisów rolnych. ^b Stan w czerwcu.

2. PRODUKCJA ZWIERZĘCA

2.1. BYDŁO I OWCE

Pogłowie bydła w województwie podlaskim w czerwcu 2016 r. liczyło 947,0 tys. szt. i było o 2,2 tys. szt., tj. o 0,2% mniejsze niż w analogicznym okresie 2015 r., natomiast w odniesieniu do stanu zanotowanego w grudniu poprzedniego roku zmniejszyło się o 5,4 tys. szt., tj. o 0,6%.

Obsada bydła na 100 ha użytków rolnych ukształtowała się na poziomie 88,2 szt. (w tym krów – 40,7 szt.) wobec 89,7 szt. (w tym krów – 43,3 szt.) w czerwcu 2015 r. i była w tych okresach najwyższa w Polsce.

Na przestrzeni roku w strukturze stada bydła w województwie podlaskim zwiększył się udział cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 2,2 p. proc.) i młodego bydła w wieku 1–2 lat (o 0,2 p. proc.), natomiast nastąpił spadek odsetka bydła w wieku 2 lat i więcej (o 2,4 p. proc.). W tym czasie udział krów w ogólnym pogłowie bydła zmniejszył się o 2,1 p. proc. i w czerwcu 2016 r. wyniósł 46,2%.

*Tabl. 19. Pogłowie bydła i owiec w 2016 r.
Stan w czerwcu*

Wyszczególnienie	Bydło						Owce	
	ogółem	cielęta w wieku poniżej 1 roku	młode bydło w wieku 1–2 lat	bydło w wieku 2 lat i więcej			ogółem	w tym maciorki 1-roczone i starsze
				razem	w tym krowy			
					razem	w tym mleczne		
W sztukach								
O g ó ł e m	946950	245989	214551	486410	437483	415468	19382	11389
W tym gospodarstwa indywidualne	944835	245526	214068	485241	436502	414735	19268	11336
Stan w czerwcu 2015=100								
O g ó ł e m	99,8	108,9	101,0	95,2	95,4	93,4	107,8	104,4
W tym gospodarstwa indywidualne	99,8	109,0	100,9	95,2	95,3	93,4	107,8	104,6
Stan w grudniu 2015=100								
O g ó ł e m	99,4	104,6	97,6	97,8	98,0	97,0	101,2	98,1
W tym gospodarstwa indywidualne	99,4	104,7	97,6	97,7	98,0	97,0	101,2	98,3
Na 100 ha użytków rolnych w szt.								
O g ó ł e m	88,2	22,9	20,0	45,3	40,7	38,7	1,8	1,1
W tym gospodarstwa indywidualne	89,2	23,2	20,2	45,8	41,2	39,2	1,8	1,1

W czerwcu 2016 r. stado owiec w województwie podlaskim liczyło 19,4 tys. szt. i było o 1,4 tys. szt. (o 7,8%) większe w porównaniu ze stanem w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast w odniesieniu do grudnia 2015 r. zwiększyło się o 0,2 tys. szt. (o 1,2%).

Obsada owiec na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1,8 szt. i w skali roku zwiększyła się o 0,1 szt.

W stadzie owiec w omawianym okresie maciorki 1-roczone i starsze stanowiły 58,8% i w odniesieniu do stanu w czerwcu poprzedniego roku ich odsetek w pogłowie ogółem zmniejszył się o 1,9 p. proc.

*Tabl. 20. Struktura pogłowia bydła i owiec w 2016 r.
Stan w czerwcu*

Wyszczególnienie	Bydło						Owce	
	ogółem	cielęta w wieku poniżej 1 roku	młode bydło w wieku 1–2 lat	bydło w wieku 2 lat i więcej			ogółem	w tym maciorki 1-roczone i starsze
				razem	w tym krowy			
					razem	w tym mleczne		
Według użytkowników								
O g ó ł e m	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
W tym gospodarstwa indywidualne	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,8	99,4	99,5
Według grup wiekowo-użytkowych								
O g ó ł e m	100,0	26,0	22,6	51,4	46,2	43,9	100,0	58,8
W tym gospodarstwa indywidualne	100,0	26,0	22,6	51,4	46,2	43,9	100,0	58,8

2.2. TRZODA CHLEWNA

Na początku czerwca 2016 r. pogłowie trzody chlewnej w województwie podlaskim liczyło 307,9 tys. szt. i zmniejszyło się w stosunku do zanotowanego rok wcześniej o 29,3 tys. szt., tj. o 8,7%. W odniesieniu do stanu w marcu 2016 r. liczebność stada świń wzrosła o 4,9 tys. szt., tj. o 1,6%.

Obsada trzody chlewnej na 100 ha użytków rolnych w czerwcu 2016 r. wyniosła 28,7 szt. i była o 3,2 szt. mniejsza niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, natomiast obsada loch na chów osiągnęła poziom 2,4 szt., co oznacza spadek o 0,2 szt. W omawianym okresie na 100 ha gruntów ornych przypadało 45,3 szt. trzody chlewnej wobec 51,1 szt. rok wcześniej.

Tabl. 21. *Pogłowie trzody chlewnej w 2016 r.*
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze 20–50 kg	Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	
					razem	w tym lochy
W sztukach						
O g ó ł e m	307863	70983	89911	120450	26519	25904
W tym gospodarstwa indywidualne	293288	66818	83004	118211	25255	24654
Stan w czerwcu 2015=100						
O g ó ł e m	91,3	82,9	105,0	87,6	93,5	93,8
W tym gospodarstwa indywidualne	91,6	82,6	106,2	87,9	94,9	95,3
Stan w marcu 2016=100						
O g ó ł e m	101,6	103,6	103,8	98,4	104,5	104,8
W tym gospodarstwa indywidualne	101,5	102,9	104,7	98,0	105,1	105,4
Na 100 ha użytków rolnych w szt.						
O g ó ł e m	28,7	6,6	8,4	11,2	2,5	2,4
W tym gospodarstwa indywidualne	27,7	6,3	7,8	11,2	2,4	2,3

Według stanu w czerwcu 2016 r., w stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku, w strukturze stada trzody chlewnej zmniejszył się udział prosiąt o wadze do 20 kg (o 2,3 p. proc.) oraz trzody chlewnej na ubój o wadze 50 kg i więcej (o 1,7 p. proc.) na korzyść warchlaków o wadze 20–50 kg (o 3,8 p. proc.) i trzody chlewnej na chów o wadze 50 kg i więcej (o 0,2 p. proc.). W omawianym okresie udział loch na chów w ogólnym pogłowie świń ukształtował się na poziomie 8,4% i był wyższy (o 0,2 p. proc.) niż w czerwcu 2015 r.

Tabl. 22. *Struktura pogłowia trzody chlewnej w 2016 r.*
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	Prosięta o wadze do 20 kg	Warchlaki o wadze 20–50 kg	Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	
					razem	w tym lochy
Według użytkowników						
O g ó ł e m	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
W tym gospodarstwa indywidualne	95,3	94,1	92,3	98,1	95,2	95,2
Według grup produkcyjno-użytkowych						
O g ó ł e m	100,0	23,1	29,2	39,1	8,6	8,4
W tym gospodarstwa indywidualne	100,0	22,8	28,3	40,3	8,6	8,4

2.3. DRÓB

Pogłowie drobiu ogółem w czerwcu 2016 r. liczyło 10955,8 tys. szt., w tym liczebność stada kur ukształtowała się na poziomie 10011,8 tys. szt. Pogłowie kur niosek stanowiło 13,2% ogólnego stada kur.

Tabl. 23. *Pogłowie drobiu^a w 2016 r.*
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym kury	
		razem	w tym nioski
W sztukach			
O g ó ł e m	10955763	10011819	1323761
W tym gospodarstwa indywidualne	10498623	9581520	1323755
Na 100 ha użytków rolnych w szt.			
O g ó ł e m	1020,2	932,3	123,3
W tym gospodarstwa indywidualne	991,2	904,6	125,0

^a Dane nie są porównywalne z prezentowanymi w poprzednich edycjach publikacji w związku z uwzględnieniem w badaniach od 2016 r. całego pogłowia drobiu (do 2015 r. – w wieku powyżej 2 tygodni).

W czerwcu 2016 r. obsada drobiu ogółem na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1020,2 szt., a na 100 ha gruntów ornych – 1611,5 szt., natomiast obsada drobiu kurzego ukształtowała się odpowiednio na poziomie 932,3 szt. i 1472,7 szt.

2.4. KONIE I KOZY

Tabl. 24. *Pogłowie koni i kóz w 2016 r.*
Stan w czerwcu

Wyszczególnienie	Konie	Kozy	
		ogółem	w tym samice 1-letnie i starsze
W sztukach			
O g ó ł e m	13832	1216	571
W tym gospodarstwa indywidualne	13791	1214	569
Na 100 ha użytków rolnych w szt.			
O g ó ł e m	1,3	0,1	0,1
W tym gospodarstwa indywidualne	1,3	0,1	0,1

Pogłowie koni w gospodarstwach rolnych w czerwcu 2016 r. liczyło 13,8 tys. szt. i zmniejszyło się o 6,9 tys. szt. (o 33,5%) w odniesieniu do zanotowanego w 2013 r.

Obsada koni na 100 ha użytków rolnych wyniosła 1,3 szt., podczas gdy w 2013 r. ukształtowała się na poziomie 1,9 szt.

W czerwcu 2016 r. pogłowie kóz liczyło 1,2 tys. szt. i zmniejszyło się o 0,7 tys. szt. (o 37,5%) w stosunku do 2013 r.

W analizowanym okresie obsada kóz na 100 ha użytków rolnych osiągnęła poziom 0,1 szt. wobec 0,2 szt. trzy lata wcześniej.

Samice 1-letnie i starsze stanowiły 47,0% ogólnego pogłowia kóz, a ich odsetek w strukturze stada zmniejszył się o 12,2 p. proc. w porównaniu z zanotowanym w analogicznym okresie 2013 r.

3. SKUP PRODUKTÓW ROLNYCH

W 2016 r. w województwie podlaskim skupiono 152,3 tys. t zbóż, czyli 12,3% ich ogólnej produkcji. W porównaniu z poprzednim rokiem oznacza to spadek o 2,3 tys. t (o 1,5%).

Skup ziemniaków w omawianym roku wyniósł 223,5 tys. t. i był o 85,8 tys. t (o 62,3%) wyższy od zanotowanego w 2015 r.

Ze zbiorów uzyskanych w 2016 r. skupiono 3,1 tys. t rzepaku, tj. o 9,0 tys. t (o 74,3%) mniej niż rok wcześniej.

Skup warzyw gruntowych i spod osłon w omawianym roku osiągnął poziom 11,5 tys. t, czyli zwiększył się o 5,7 tys. t (o 99,4%) w stosunku do roku poprzedniego.

Skup owoców z drzew, krzewów owocowych i plantacji jagodowych w 2016 r. był o 0,4 tys. t (o 4,7%) mniejszy niż przed rokiem i wyniósł 8,2 tys. t.

W 2016 r. skupiono 208,8 tys. t żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso, czyli o 13,1 tys. t (o 6,7%) więcej niż rok wcześniej. O wyższym w odniesieniu do 2015 r. poziomie skupu zadecydował wzrost podaży bydła, owiec i drobiu, natomiast w przypadku skupu pozostałych gatunków zwierząt rzeźnych odnotowano spadek.

Skup mleka z terenu województwa podlaskiego w 2016 r. wyniósł 2253,2 mln l, czyli o 97,6 mln l (o 4,5%) więcej niż przed rokiem.

Skup jaj kurzych konsumpcyjnych w omawianym roku ukształtował się na poziomie 381 tys. szt. i zmniejszył się o 400 tys. szt., tj. o 51,2% w odniesieniu do zanotowanego w 2015 r.

Tabl. 25. *Wartość skupu produktów rolnych (ceny bieżące^a)*

Wyszczególnienie	2015	2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W milionach złotych					
O g ó ł e m	4181,6	4329,3	4277,6	103,5	103,4
Produkty roślinne	197,2	210,9	192,1	106,9	107,3
Produkty zwierzęce	3984,4	4118,4	4085,5	103,4	103,3
Na 1 ha użytków rolnych w zł					
O g ó ł e m	3951	4031	4039	102,0	101,8
Produkty roślinne	186	196	181	105,4	105,2
Produkty zwierzęce	3765	3835	3857	101,9	101,6

a Płacone dostawcom; bez podatku od towarów i usług.

Wartość skupionych produktów rolnych (w cenach bieżących) w analizowanym roku zamknęła się kwotą 4329,3 mln zł i była o 147,7 mln zł (o 3,5%) wyższa od zanotowanej rok wcześniej. O wzroście wartości skupu ogółem zadecydowało zwiększenie wartości skupionych produktów zwierzęcych (o 3,4%) i roślinnych (o 6,9%). Produkty zwierzęce stanowiły 95,1% ogólnej wartości skupu, natomiast roślinne – pozostałe 4,9%.

Wartość skupu ogółem (w cenach bieżących) w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych ukształtowała się na poziomie 4031 zł, co oznacza wzrost o 80 zł (o 2,0%) w porównaniu z poprzednim rokiem.

4. CENY W ROLNICTWIE

W województwie podlaskim w 2016 r., podobnie jak w roku poprzednim, zanotowano wysoki wzrost cen ziemi w obrocie prywatnym. Przeciętna cena 1 ha gruntów ornych ukształtowała się na poziomie 37,2 tys. zł i była o 8,9% wyższa niż przed rokiem. Ceny ziemi były uzależnione od klasy bonitacyjnej, położenia gruntów oraz jakościowej przydatności do prowadzenia określonych upraw. Za 1 ha dobrych (pszenno-buraczanych) gruntów ornych płacono przeciętnie 54,1 tys. zł (tj. o 7,1% więcej niż w 2015 r.), średnich (żytnio-ziemniaczanych) – 38,9 tys. zł (o 7,3% więcej niż rok wcześniej) i słabych (piaszczystych) – 29,1 tys. zł (o 7,6% więcej niż w poprzednim roku).

Przeciętna cena zakupu/sprzedaży 1 ha łąki wyniosła 30,9 tys. zł i była o 19,3% wyższa niż rok wcześniej. Za 1 ha łąki dobrej płacono 31,5 tys. zł (o 16,3% więcej niż w 2015 r.), a za 1 ha łąki słabej – 29,7 tys. zł (o 32,8% więcej).

Średnia cena dzierżawy 1 ha gruntu ornego ukształtowała się na poziomie 0,6 tys. zł i przekroczyła cenę z roku poprzedniego o 2,9%. Wyzierżawienie 1 ha łąki kosztowało średnio 0,5 tys. zł, czyli o 23,3% więcej niż rok wcześniej.

Tabl. 26. *Przeciętne ceny gruntów ornych i łąk w obrocie prywatnym*

Wyszczególnienie	2015	2016		2015	2016	
	województwo			Polska		
	w zł za 1 ha		2015=100	w zł za 1 ha		2015=100
Zakup/sprzedaż						
Grunty orne	34145	37170	108,9	38579	39706	102,9
dobre (klasy I, II, IIIa)	50544	54121	107,1	51982	52012	100,1
średnie (klasy IIIb, IV)	36265	38910	107,3	39149	40341	103,0
słabe (klasy V, VI)	27082	29143	107,6	26957	27771	103,0
Łąki	25921	30933	119,3	24595	25339	103,0
dobre	27095	31505	116,3	26538	27212	102,5
słabe	22333	29653	132,8	20911	22252	106,4
Dzierżawa						
Grunty orne	596	613	102,9	906	919	101,4
dobre (klasy I, II, IIIa)	817	673	82,4	1085	1063	98,0
średnie (klasy IIIb, IV)	614	651	106,0	917	942	102,7
słabe (klasy V, VI)	499	529	106,0	677	690	101,9
Łąki	407	502	123,3	567	608	107,2
dobre	384	516	134,4	591	633	107,1
słabe	465	450	96,8	518	558	107,7

W 2016 r. w kraju, podobnie jak w województwie podlaskim, przeciętne ceny zakupu/sprzedaży oraz dzierżawy 1 ha zarówno gruntów ornych, jak i łąk wykazywały tendencję wzrostową.

W analizowanym roku przeciętna cena zakupu/sprzedaży 1 ha gruntów ornych w województwie podlaskim była niższa od zanotowanej w kraju, zaś łąk – wyższa. Wydziarżawienie 1 ha omawianych użytków rolnych było w naszym regionie znacznie tańsze niż średnio w kraju.

Tabl. 27. Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w złotych		2015=100
Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt	58,73	57,11	97,2
w tym:			
pszenicy	66,80	61,26	91,7
żyta	48,07	50,74	105,6
jęczmienia	56,38	54,21	96,2
Ziemniaki – za 1 dt	27,12	25,93	95,6
Żywiec rzeźny – za 1 kg:			
wołowy	5,84	5,60	95,9
wieprzowy	4,11	4,56	110,9
drobiowy	3,81	3,57	93,7
Mleko – za 1 l	1,21	1,19	98,3

Średnia cena skupu ziarna zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych w 2016 r. wyniosła 57,11 zł za 1 dt i była o 2,8% niższa niż przed rokiem. Ceny wszystkich gatunków zbóż (z wyjątkiem żyta) zarówno w skupie, jak i na targowiskach uległy spadkowi w ujęciu rocznym.

W omawianym roku przeciętna cena skupu ziemniaków osiągnęła wartość 25,93 zł za 1 dt i zmniejszyła się o 4,4% w odniesieniu do zanotowanej w 2015 r. Przeciętna cena ziemniaków jadalnych późnych na targowiskach w 2016 r. ukształtowała się na poziomie 103,77 zł za 1 dt i zwiększyła się o 19,0% w stosunku do roku poprzedniego.

Tabl. 28. Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach

Wyszczególnienie	2015	2016	
	w złotych		2015=100
Ziarno zbóż konsumpcyjnych – za 1 dt:			
pszenicy	73,70	72,82	98,8
żyta	51,48	52,90	102,8
jęczmienia	70,36	68,57	97,5
Ziemniaki jadalne ^a – za 1 dt	87,21	103,77	119,0
Żywiec rzeźny – za 1 kg:			
wołowy	5,19	5,57	107,3
wieprzowy	4,05	4,01	99,0

^a Przeciętne ceny roczne – bez notowań cen ziemniaków wczesnych; od lipca – dla okresów miesięcznych ceny ziemniaków ze zbiorów danego roku.

W 2016 r. średnia cena 1 kg żywca wołowego w punktach skupu zmniejszyła się o 4,1% w odniesieniu do zanotowanej rok wcześniej i wyniosła 5,60 zł. Za 1 kg żywca wieprzowego w skupie w omawianym roku płacono 4,56 zł, czyli o 10,9% więcej niż w 2015 r. Cena 1 kg żywca drobiowego wyniosła 3,57 zł, tj. o 6,3% mniej niż przed rokiem.

W obrocie targowiskowym w 2016 r. średnia cena 1 kg żywca wołowego ukształtowała się na poziomie 5,57 zł i była o 7,3% wyższa niż w poprzednim roku. Za 1 kg żywca wieprzowego płacono 4,01 zł, tj. o 1,0% mniej niż w 2015 r.

Za 1 l mleka skupionego w 2016 r. producenci otrzymywali średnio 1,19 zł, tj. o 1,7% mniej niż rok wcześniej.

5. GLOBALNA, KOŃCOWA I TOWAROWA PRODUKCJA ROLNICZA

W 2015 r., w porównaniu z rokiem poprzednim, wartość globalnej produkcji rolniczej (w cenach stałych) zmniejszyła się o 0,1%, przy czym wartość produkcji roślinnej spadła o 20,0%, natomiast zwierzęcej – wzrosła o 6,8%.

W analizowanym roku udział regionu w krajowej globalnej produkcji rolniczej ukształtował się na poziomie 6,4% i zwiększył się o 0,4 p. proc w odniesieniu do zanotowanego przed rokiem.

W ogólnej wartości globalnej produkcji rolniczej w województwie podlaskim 20,8% stanowiła produkcja roślinna, natomiast pozostałe 79,2% przypadało na dominującą produkcję zwierzęcą. Najwyższy udział w wartości wytworzonej produkcji roślinnej miały zboża (które stanowiły 9,3% produkcji globalnej ogółem), a zwierzęcej – mleko (51,7%).

Wartość końcowej produkcji rolniczej wytworzonej w województwie w omawianym roku była o 1,6% wyższa w odniesieniu do zanotowanej w 2014 r., o czym zadecydowało zwiększenie (o 5,1%) produkcji zwierzęcej, mimo znaczącego ograniczenia (o 30,9%) produkcji roślinnej.

Na skutek zwiększenia (o 5,0%) produkcji zwierzęcej, przy jednoczesnym spadku (o 18,6%) produkcji roślinnej, wartość towarowej produkcji rolniczej w regionie wzrosła w ujęciu rocznym o 2,9%.

CZĘŚĆ TABELARYCZNA

TABL. 1/29. ROLNICTWO W WOJEWÓDZTWIE PODLASKIM NA TLE POZOSTAŁYCH

Lp.	WOJEWÓDZ- TWO	Użytki rolne ^a w gospodar- stwach rolnych		Przeciętna powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwie rolnym ^a		Plony z 1 ha					
						zboża podstawowe łącznie z mieszankami zbożowymi		ziemniaki ^e		rzepak i rzepik	
		w tys. ha	lokata	w ha	lokata	w dt	lokata	w dt	lokata	w dt	lokata
1	P O L S K A	14375,9	x	10,23	x	37,5	x	285	x	26,8	x
2	Dolnośląskie ..	901,3	8	15,74	7	48,8	2	273	11	30,1	3
3	Kujawsko- -pomorskie	1039,4	5	16,10	6	38,5	10	304	4	24,9	11/12
4	Lubelskie	1415,5	3	7,96	11	40,7	4	300	5	25,4	9
5	Lubuskie	386,2	15	19,14	3	39,7	6	316	3	27,3	6
6	Łódzkie	970,0	7	7,79	12	31,1	13	296	7	23,9	14
7	Małopolskie ...	544,8	12	3,95	16	35,8	11	240	15	30,8	2
8	Mazowieckie	1898,7	1	8,98	10	29,2	15	286	9	21,4	16
9	Opolskie	513,4	13	19,05	4	54,8	1	353	1	31,7	1
10	Podkarpackie	575,3	11	4,36	15	33,1	12	252	14	24,9	11/12
11	Podlaskie	1073,9	4	13,14	9	27,6	16	220	16	25,7	8
12	Pomorskie	724,3	10	18,40	5	39,0	7	299	6	27,8	5
13	Śląskie	367,3	16	6,60	13	39,9	5	282	10	30,0	4
14	Świętokrzyskie	483,4	14	5,71	14	29,8	14	260	13	25,0	10
15	Warmińsko- -mazurskie	971,3	6	22,57	2	37,0	8	267	12	23,5	15
16	Wielkopolskie	1698,1	2	14,05	8	38,6	9	290	8	27,1	7
17	Zachodnio- -pomorskie	813,0	9	27,31	1	43,3	3	340	2	24,5	13

a Stan w czerwcu. *b* Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, od towarów i usług. *d* Łącznie z nawozami wieloskładnikowymi; w przeliczeniu na czysty składnik. *e* Łącznie z produkcją

WOJEWÓDZTW W 2016 R.

Bydło ^a na 100 ha użytków rolnych		Trzoda chlewna ^a na 100 ha użytków rolnych		Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso ^b na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.		Produkcja mleka krowiego na 1 ha użytków rolnych w 2015 r.		Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w 2015 r.		Wartość skupu pro- duktów rolnych na 1 ha użyt- ków rolnych (ceny bieżące ^c)		Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych ^d na 1 ha użytków rolnych w roku gospodarczym 2015/16		Lp.
w szt.	lokata	w szt.	lokata	w kg	lokata	w l	lokata	w l	lokata	w zł	lokata	w kg	lokata	
41,3	x	75,6	x	316,3	x	884	x	5395	x	4066	x	132,9	x	1
11,4	16	21,8	16	98,0	16	210	15	4548	11	2829	12	166,7	3	2
48,3	4	111,1	3	343,0	6	872	6	5865	3	4795	3	179,2	2	3
25,6	11	39,4	10	169,9	14	542	9	5370	6	2921	11	134,6	8	4
19,5	14	38,2	11	311,1	7	218	14	3002	16	3491	10	113,1	11	5
47,0	5	111,3	2	416,7	4	1009	3	5201	8	4204	5	137,5	7	6
33,3	9	32,8	13	184,1	13	604	8	3805	15	2059	15	79,2	15	7
56,4	3	48,3	7	425,2	3	1447	2	5549	5	5527	2	114,6	10	8
23,7	12	73,8	5	215,2	11	537	10	6346	1	3917	7	203,5	1	9
15,6	13	29,8	14	131,9	15	401	13	4302	13	1627	16	71,2	16	10
88,2	1	28,7	15	221,4	10	2424	1	5673	4	4031	6	97,7	13	11
28,4	10	103,5	4	385,2	5	461	12	4992	10	4405	4	144,3	5	12
33,4	8	67,5	6	426,4	2	675	7	5293	7	3680	9	124,3	9	13
34,4	7	43,6	9	268,8	9	533	11	4145	14	2565	14	97,3	14	14
45,6	6	46,8	8	304,0	8	965	5	5013	9	3754	8	110,3	12	15
58,7	2	225,9	1	568,7	1	997	4	6283	2	6344	1	164,0	4	16
12,0	15	33,8	12	207,3	12	206	16	4376	12	2778	13	138,6	6	17

króliczego i dziczyzny; łącznie z tłuszczami i podrobami; w wadze poubojowej cieplej. c Płacone dostawcom; bez podatku w ogrodach przydomowych.

TABL. 2/30. UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-
-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Gospodarstwa rolne (stan w czerwcu) ^a w tys.	84,1	92,8	80,9	79,1	.	.	81,7
w tym gospodarstwa indywidualne	84,0	92,7	80,8	79,0	.	.	81,6
Powierzchnia użytków rolnych (stan w czerwcu) ^a							
w tys. ha	1057,0	1058,6	1083,4	1074,1	1078,0	1058,3	1073,9
w tym gospodarstwa indywidualne	1037,7	1043,3	1068,7	1058,2	1063,0	1042,6	1059,2
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) ^a w %:							
zboż podstawowych	44,0	43,3	39,4	37,3	37,4	37,7	36,5
w tym gospodarstwa indywidualne	43,6	43,0	39,0	36,9	37,1	37,4	36,1
ziemniaków	2,8	2,8	1,9	3,8	1,6	1,8	1,2
w tym gospodarstwa indywidualne	2,9	2,9	1,9	3,8	1,6	1,8	1,3
roślin przemysłowych.....	1,6	1,4	1,4	1,6	1,8	1,8	2,2
w tym gospodarstwa indywidualne	1,2	1,2	1,2	1,3	1,5	1,6	2,0
Plony z 1 ha w dt:							
zboż podstawowych	29,0	25,9	29,1	28,6	31,9	27,9	27,8
w tym gospodarstwa indywidualne	29,0	25,6	28,7	28,3	31,5	27,4	27,5
ziemniaków ^b	206	202	210	190	224	163	220
w tym gospodarstwa indywidualne	206	202	210	190	224	162	220
rzepaku i rzepiku	23,9	26,4	28,0	31,6	32,2	28,7	25,7
w tym gospodarstwa indywidualne	23,9	26,5	26,5	31,4	31,5	27,2	25,5
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^{ac} na 100 ha użytków rolnych	76,4	79,5	75,5	78,2	77,3	78,6	76,3
w tym gospodarstwa indywidualne	77,4	80,3	76,3	79,0	78,1	79,4	77,0
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) ^a w %	52,0	48,8	51,1	49,1	47,5	48,3	46,2
w tym gospodarstwa indywidualne	52,1	48,8	51,1	49,1	47,5	48,3	46,2
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w czerwcu) ^{ac} w %	9,4	8,5	9,4	9,1	8,7	8,2	8,4
w tym gospodarstwa indywidualne	9,3	8,5	9,3	9,0	8,5	8,1	8,4
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^d na 1 ha użytków rolnych w kg	196,1	191,6	176,6	200,0	208,4	221,4	.
Produkcja mleka krowiego w l:							
na 1 ha użytków rolnych	1863	2076	2097	2198	2195	2424	.
w tym gospodarstwa indywidualne	1894	2102	2121	2227	2221	2456	.
na 1 krowę	4105	4754	4914	5143	5251	5673	.
w tym gospodarstwa indywidualne	4104	4752	4912	5142	5250	5677	.

^a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. ^b Bez ogrodów przydomowych. ^c Trzoda chlewna w latach: 2011, 2012 i 2013 – stan w końcu lipca. ^d Dotyczy mięsa: wołowego, cielęcego, wieprzowego, baraniego, końskiego, drobiowego, koziego, króliczego i dziczyzny; w wadze poubojowej cieplej.

TABL. 2/30. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-
-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Ciągniki rolnicze (stan w czerwcu) ^a na 100 ha użytków rolnych w szt.	9,6	.	.	9,8	.	.	.
w tym gospodarstwa indywidualne	9,7	.	.	9,9	.	.	10,1
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik ^{ae} na 1 ha użytków rolnych w kg	106,2	95,3	99,5	97,6	115,7	88,7	97,7
w tym gospodarstwa indywidualne	105,9	94,0	98,6	97,3	115,1	87,9	96,8

a W 2010 r. dane Powszechnego Spisu Rolnego. e Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych: 2009/10, 2010/11, 2011/12, 2012/13, 2013/14, 2014/15 i 2015/16.

TABL. 3/31. **TEMPERATURY POWIETRZA I OPADY ATMOSFERYCZNE**

STACJE METEOROLOGICZNE L A T A	Miesiące											
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII

ŚREDNIE TEMPERATURY POWIETRZA w °C

Białystok												
1971–2000 ^a	–3,5	–2,7	1,0	6,8	12,8	15,7	17,2	16,5	11,9	7,0	1,8	–1,6
2015	0,0	–0,1	4,2	7,2	11,6	15,7	17,9	20,0	14,1	5,9	4,2	2,9
2016	–5,0	2,1	2,7	8,0	14,5	17,5	18,3	16,9	13,5	5,9	1,6	0,0
Suwałki												
1971–2000 ^a	–4,0	–3,4	0,1	6,0	12,1	15,1	16,6	16,3	11,5	6,6	1,3	–2,2
2015	–0,7	–0,6	4,1	6,8	11,1	15,2	17,2	19,7	13,8	5,6	4,3	2,4
2016	–5,9	1,4	1,9	7,2	14,5	17,3	18,1	17,0	13,3	5,3	1,3	0,2

SUMY OPADÓW ATMOSFERYCZNYCH w mm

Białystok												
1971–2000 ^a	29	24	31	39	52	72	85	62	57	46	40	39
2015	45	3	41	29	103	26	63	5	34	36	81	61
2016	27	56	58	37	47	44	187	69	22	136	55	53
Suwałki												
1971–2000 ^a	33	25	34	37	49	74	83	64	53	49	46	43
2015	60	9	48	49	50	12	82	34	118	12	71	49
2016	27	59	35	39	41	63	80	78	35	95	68	46

a Dane dotyczą średnich miesięcznych z tego okresu.

Ź r ó d ł o: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej.

TABL. 4/32. **GOSPODARSTWA ROLNE POSIADAJĄCE UŻYTKI ROLNE I POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH W 2016 R.**

Stan w czerwcu

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH ^a	Gospodarstwa rolne posiadające użytki rolne		Powierzchnia użytków rolnych w gospodarstwach rolnych w ha	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym w gospodarstwach indywidualnych

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH

O G Ó Ł E M	81736	81642	1073898	1059158
Do 1 ha	1325	1325	1047	1047
Powyżej 1 ha	80412	80318	1072851	1058111
1–2 ha	5367	5365	7846	7843
2–3	6010	6009	14614	14612
3–5	9748	9745	38569	38558
5–10	22239	22231	158313	158259
10–15	14727	14720	179433	179342
15–20	8566	8562	147068	146998
20–30	7413	7407	178167	178023
30–50	4351	4342	162644	162280
50 ha i więcej	1990	1936	186197	172197

2015=100

O G Ó Ł E M	102,2	102,2	101,5	101,6
Do 1 ha	828,1	828,8	918,4	918,4
Powyżej 1 ha	100,8	100,8	101,4	101,5
1–2 ha	108,1	108,1	106,3	106,3
2–3	92,8	92,8	91,1	91,1
3–5	93,7	93,7	97,2	97,2
5–10	107,7	107,7	104,3	104,3
10–15	100,4	100,5	101,5	101,5
15–20	97,9	98,0	97,6	97,6
20–30	91,2	91,2	91,9	91,9
30–50	110,7	110,9	111,2	111,4
50 ha i więcej	108,7	109,1	106,0	106,9

^a Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są lewostronnie domknięte i prawostronnie otwarte, z wyjątkiem grup: do 1 ha, gdzie przedział jest obustronnie domknięty oraz 1–2 ha, gdzie przedział jest obustronnie otwarty.

TABL. 5/33. **UŻYTKOWANIE GRUNTÓW W GOSPODARSTWACH ROLNYCH**
Stan w czerwcu

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	
W HEKTARACH			
Powierzchnia ogólna	1243342	1259494	1243639
Użytki rolne	1058258	1073898	1059158
w dobrej kulturze rolnej	1050608	1067084	1053262
grunty orne	659491	679849	669328
w tym pod zasiewami	655567	674222	663892
uprawy trwałe	7260	4968	4919
w tym sady	6378	4820	4775
ogrody przydomowe	1212	1050	1050
łąki trwałe	323002	332837	330560
pastwiska trwałe	59644	48380	47405
pozostałe	7650	6813	5896
Lasy i grunty leśne	134655	134201	133681
Pozostałe grunty	50429	51396	50800
W % POWIERZCHNI OGÓLNEJ			
Powierzchnia ogólna	100,0	100,0	100,0
Użytki rolne	85,1	85,3	85,2
w dobrej kulturze rolnej	84,5	84,7	84,7
grunty orne	53,0	53,9	53,9
w tym pod zasiewami	52,7	53,5	53,4
uprawy trwałe	0,6	0,4	0,4
w tym sady	0,5	0,4	0,4
ogrody przydomowe	0,1	0,1	0,1
łąki trwałe	26,0	26,4	26,6
pastwiska trwałe	4,8	3,8	3,8
pozostałe	0,6	0,5	0,5
Lasy i grunty leśne	10,8	10,7	10,7
Pozostałe grunty	4,1	4,1	4,1
ROK POPRZEDNI=100			
Powierzchnia ogólna	98,3	101,3	101,4
Użytki rolne	98,2	101,5	101,6
w dobrej kulturze rolnej	98,0	101,6	101,7
grunty orne	98,2	103,1	103,2
w tym pod zasiewami	103,2	102,8	102,9
uprawy trwałe	157,6	68,4	68,6
w tym sady	159,9	75,6	75,3
ogrody przydomowe	66,2	86,6	86,6
łąki trwałe	100,5	103,0	103,2
pastwiska trwałe	82,8	81,1	81,1
pozostałe	119,5	89,1	88,6
Lasy i grunty leśne	105,3	99,7	99,7
Pozostałe grunty	85,9	101,9	103,2

TABL. 6/34. **GOSPODARSTWA ROLNE POSIADAJĄCE UŻYTKI ROLNE
WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2016 R.**
Stan w czerwcu

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH ^a	Ogółem	Z ogółem – gospodarstwa posiadające użytki rolne						pozo- stałe
		w dobrej kulturze rolnej						
		razem	z razem					
			pod zasie- wami	grunty ugoro- wane	uprawy trwałe	łąki trwałe	pas- twiska trwałe	

O G Ó Ł E M

O G Ó Ł E M	81736	81620	72789	2693	2420	63444	13429	3055
Do 1 ha	1325	1281	567	98	5	634	48	276
1–2	5367	5343	3240	442	158	3056	122	126
2–3	6010	6010	4806	178	97	3487	52	202
3–5	9748	9699	7571	527	220	6865	877	482
5–7	10575	10575	9455	164	227	8143	1587	351
7–10	11664	11664	10746	334	245	9500	1657	337
10–15	14727	14727	14371	473	557	12219	3247	625
15–20	8566	8566	8446	184	340	7449	2354	361
20–30	7413	7413	7323	147	319	6558	1945	126
30–50	4351	4351	4324	83	193	3830	1099	99
50 ha i więcej	1990	1990	1940	64	60	1702	443	70

w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

O G Ó Ł E M	81642	81526	72721	2674	2415	63383	13400	3039
Do 1 ha	1325	1281	567	97	5	634	48	276
1–2	5365	5341	3240	442	158	3054	122	126
2–3	6009	6009	4805	177	97	3487	52	202
3–5	9745	9696	7569	527	220	6864	876	482
5–7	10570	10570	9451	162	227	8141	1586	350
7–10	11661	11661	10744	334	244	9498	1657	336
10–15	14720	14720	14367	473	557	12214	3246	624
15–20	8562	8562	8443	183	340	7446	2353	360
20–30	7407	7407	7318	146	319	6556	1944	126
30–50	4342	4342	4318	80	193	3824	1099	98
50 ha i więcej	1936	1936	1899	53	56	1664	419	59

^a Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są lewostronnie domknięte i prawostronnie otwarte, z wyjątkiem grup: do 1 ha, gdzie przedział jest obustronnie domknięty oraz 1–2 ha, gdzie przedział jest obustronnie otwarty.

TABL. 7/35. **POWIERZCHNIA UŻYTKÓW ROLNYCH W GOSPODARSTWACH ROLNYCH WEDŁUG GRUP OBSZAROWYCH UŻYTKÓW ROLNYCH W 2016 R.**

Stan w czerwcu

GRUPY OBSZAROWE UŻYTKÓW ROLNYCH ^a	Ogółem	Użytki rolne						pozo- stałe
		w dobrej kulturze rolnej						
		razem	w tym					
			pod zasie- wami	grunty ugoro- wane	uprawy trwałe	łąki trwałe	pas- twiska trwałe	
	w hektarach							

O G Ó Ł E M

O G Ó Ł E M	1073898	1067084	674222	5627	4968	332837	48380	6813
Do 1 ha	1047	911	366	47	1	463	16	136
1–2	7846	7748	3740	496	57	3318	71	98
2–3	14614	14412	9181	238	119	4752	94	202
3–5	38569	37952	21652	1138	235	13575	1227	616
5–7	61572	60950	37625	382	154	19788	2856	623
7–10	96741	96040	60310	670	280	31717	2933	701
10–15	179433	178263	114034	703	1186	53445	8698	1169
15–20	147068	145833	90492	419	680	45779	8312	1235
20–30	178167	177849	108589	373	417	58971	9403	317
30–50	162644	162236	100999	494	342	52075	8263	408
50 ha i więcej	186197	184889	127235	668	1497	48955	6508	1308

w tym GOSPODARSTWA INDYWIDUALNE

O G Ó Ł E M	1059158	1053262	663892	5436	4919	330560	47405	5896
Do 1 ha	1047	911	366	47	1	463	16	136
1–2	7843	7745	3740	496	57	3315	71	98
2–3	14612	14410	9179	238	119	4752	94	202
3–5	38558	37941	21645	1138	235	13574	1223	616
5–7	61541	60920	37609	381	154	19780	2852	621
7–10	96718	96017	60297	670	280	31707	2933	701
10–15	179342	178173	113999	703	1186	53405	8683	1169
15–20	146998	145767	90473	409	680	45742	8311	1231
20–30	178023	177705	108495	371	417	58951	9374	317
30–50	162280	161887	100837	462	342	51919	8263	394
50 ha i więcej	172197	171786	117252	522	1448	46952	5585	410

a Przedziały grup obszarowych użytków rolnych są lewostronnie domknięte i prawostronnie otwarte, z wyjątkiem grup: do 1 ha, gdzie przedział jest obustronnie domknięty oraz 1–2 ha, gdzie przedział jest obustronnie otwarty.

TABL. 8/36. **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	rok poprzedni=100			
Produkcja globalna	100,0	99,8	99,9	100,4
roślinna	97,8	97,3	80,0	81,3
zwierzęca	100,8	100,8	106,8	106,8
Produkcja końcowa	98,5	98,3	101,6	102,3
roślinna	80,8	77,9	69,1	73,2
zwierzęca	101,1	101,0	105,1	105,1
Produkcja towarowa	102,3	102,1	102,9	103,8
roślinna	81,1	77,3	81,4	89,9
zwierzęca	105,0	105,0	105,0	104,9

^a Patrz uwagi metodyczne, ust. 6 na str. 14.

TABL. 9/37. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015
	w odsetkach	
PRODUKCJA GLOBALNA		
OGÓŁEM	100,0	100,0
Produkcja roślinna	27,2	20,8
Zboża	12,1	9,3
w tym zboża podstawowe	6,9	8,5
w tym: pszenica	1,8	1,7
żyto	1,0	0,7
jęczmień	0,6	0,5
Ziemniaki	1,4	1,1
Przemysłowe	0,8	0,7
w tym buraki cukrowe	0,0	0,0
Warzywa	1,6	1,1
Owoce	0,7	0,7
Siano łakowe	3,7	2,5
Pozostałe	6,9	5,4

^a Patrz uwagi metodyczne, ust. 6 na str. 14.

TABL. 9/37. STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015
	w odsetkach	
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.)		
Produkcja zwierzęca	72,8	79,2
Żywiec rzeźny ^b	23,4	23,3
w tym:		
bydło (bez cieląt)	9,1	8,4
cielęta	0,4	0,3
trzoda chlewna	7,2	6,8
owce	0,0	0,0
drób	6,3	7,4
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	0,3	0,6
Mleko krowie	45,3	51,7
Jaja kurze	1,2	1,3
Obornik	2,3	2,0
Pozostałe	0,3	0,3
PRODUKCJA TOWAROWA		
OGÓŁEM	100,0	100,0
Produkcja roślinna	9,2	7,0
Zboża	4,5	3,3
w tym zboża podstawowe	3,3	2,7
w tym: pszenica	1,4	1,1
żyto	0,8	0,6
jęczmień	0,2	0,1
Ziemniaki	1,1	0,9
Przemysłowe	0,5	0,4
w tym buraki cukrowe	0,0	0,0
Warzywa	2,0	1,1
Owoce	0,8	0,8
Pozostałe	0,3	0,5
Produkcja zwierzęca	90,8	93,0
Żywiec rzeźny ^b	31,2	30,0
w tym:		
bydło (bez cieląt)	12,3	10,8
cielęta	0,5	0,4
trzoda chlewna	9,0	8,3
owce	0,0	0,0
drób	8,9	9,9
Mleko krowie	58,1	61,6
Jaja kurze	1,3	1,3
Pozostałe	0,2	0,1

^b Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

TABL. 10/38. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PŁONY I ZBIORY ZBÓŻ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w liczbach bezwzględnych				2015=100	

POWIERZCHNIA UPRAWY^a w ha

O G Ó Ł E M	435287	427600	424035	417017	97,4	97,5
Zboża podstawowe z mieszankami	407584	401373	403116	397142	98,9	98,9
pszenica	52680	49852	50106	47393	95,1	95,1
ozima	35227	32962	31158	29312	88,4	88,9
jara	17453	16890	18948	18081	108,6	107,1
żyto	37799	37060	41240	40556	109,1	109,4
jęczmień	19937	19426	23417	23037	117,5	118,6
ozimy	4260	4139	996	995	23,4	24,0
jary	15677	15287	22421	22042	143,0	144,2
owies	41496	40895	46593	45759	112,3	111,9
pszenżyto	95510	94192	84413	83141	88,4	88,3
ozime	80973	79767	72437	71231	89,5	89,3
jare	14537	14425	11976	11910	82,4	82,6
mieszanki zbożowe	160163	159948	157346	157256	98,2	98,3
ozime	8324	8319	2704	2704	32,5	32,5
jare	151839	151629	154642	154552	101,8	101,9
Gryka, proso i inne zbożowe	3430	3290	4993	4881	145,6	148,4
Kukurydza na ziarno	24271	22937	15924	14994	65,6	65,4

PŁONY z 1 ha w dt

O G Ó Ł E M	27,0	26,7	29,1	28,8	107,8	107,9
Zboża podstawowe z mieszankami	26,6	26,2	27,6	27,4	103,8	104,6
pszenica	32,6	31,0	32,1	31,1	98,5	100,3
ozima	33,9	32,0	32,9	31,7	97,1	99,1
jara	29,9	29,1	30,7	30,1	102,7	103,4
żyto	23,8	23,7	23,5	23,5	98,7	99,2
jęczmień	26,8	26,3	28,5	28,2	106,3	107,2
ozimy	29,8	29,2	28,9	28,9	97,0	99,0
jary	26,0	25,5	28,5	28,2	109,6	110,6
owies	25,8	25,8	25,7	25,7	99,6	99,6
pszenżyto	28,1	27,8	28,4	28,2	101,1	101,4
ozime	28,5	28,2	28,5	28,3	100,0	100,4
jare	25,7	25,6	28,0	27,9	108,9	109,0
mieszanki zbożowe	24,5	24,5	27,2	27,2	111,0	111,0
ozime	28,7	28,7	27,5	27,5	95,8	95,8
jare	24,3	24,3	27,2	27,2	111,9	111,9
Gryka, proso i inne zbożowe	10,7	10,9	11,6	11,5	108,4	105,5
Kukurydza na ziarno	36,8	36,9	73,5	72,5	199,7	196,5

^a Stan w czerwcu.

TABL. 10/38. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PŁONY I ZBIORY ZBÓŻ (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w liczbach bezwzględnych				2015=100	
ZBIORY w dt						
OGÓŁEM	11759295	11414659	12345709	12022334	105,0	105,3
Zboża podstawowe						
z mieszankami	10829519	10532423	11117690	10879140	102,7	103,3
pszenica	1714989	1546283	1606559	1473428	93,7	95,3
ozima	1193236	1054784	1023985	929190	85,8	88,1
jara	521753	491499	582574	544238	111,7	110,7
żyto	900958	878322	969421	953066	107,6	108,5
jęczmień	534041	510678	666735	650340	124,8	127,3
ozimy	126824	120859	28789	28756	22,7	23,8
jary	407217	389819	637946	621584	156,7	159,5
owies	1070549	1055091	1196255	1176006	111,7	111,5
pszenżyto	2680040	2618709	2398957	2348126	89,5	89,7
ozime	2306426	2249429	2064105	2015837	89,5	89,6
jare	373614	369280	334852	332289	89,6	90,0
mieszanki zbożowe	3928942	3923340	4279763	4278174	108,9	109,0
ozime	238851	238755	74384	74360	31,1	31,1
jare	3690091	3684585	4205379	4203814	114,0	114,1
Gryka, proso i inne						
zbożowe	36751	35861	57675	56129	156,9	156,5
Kukurydza na ziarno	893025	846375	1170344	1087065	131,1	128,4

TABL. 11/39. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PŁONY I ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w liczbach bezwzględnych				2015=100	
POWIERZCHNIA UPRAWY ^b w ha						
O G Ó Ł E M	1833	1818	1768	1768	96,5	97,2
Kapusta	348	348	335	335	96,4	96,4
Kalafiory	111	111	103	103	92,8	92,8
Cebula	169	169	175	175	103,6	103,6
Marchew jadalna	189	189	178	178	94,3	94,3
Buraki ćwikłowe	172	158	158	158	92,0	99,9
Ogórki	180	180	176	176	97,9	97,9
Pomidory	108	108	103	103	95,8	95,8
Pozostałe ^c	556	556	540	540	97,2	97,2

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^b Stan w czerwcu. ^c Pietruszka, selery, pory, sałata, rabarbar i inne.

TABL. 11/39. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY WARZYW GRUNTOWYCH^a (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w liczbach bezwzględnych				2015=100	
PLONY z 1 ha w dt						
Kapusta	348	348	363	363	104,3	104,3
Kalafiory	146	146	147	147	100,7	100,7
Cebula	157	157	160	160	101,9	101,9
Marchew jadalna	211	211	220	220	104,3	104,3
Buraki ćwikłowe	184	184	228	228	123,2	123,9
Ogórki	100	100	127	127	127,0	127,0
Pomidory	125	125	150	150	120,0	120,0
Pozostałe ^c	121	121	127	126	105,0	104,1
ZBIORY w dt						
OGÓŁEM	334179	331499	346206	346092	103,6	104,4
Kapusta	121160	121160	121690	121690	100,4	100,4
Kalafiory	16118	16118	15095	15095	93,7	93,7
Cebula	26505	26505	27992	27992	105,6	105,6
Marchew jadalna	39845	39820	39255	39226	98,5	98,5
Buraki ćwikłowe	31696	29100	35938	35920	113,4	123,4
Ogórki	17990	17990	22315	22315	124,0	124,0
Pomidory	13480	13480	15565	15565	115,5	115,5
Pozostałe ^c	67385	67326	68357	68288	101,4	101,4

^a Łącznie z ogrodami przydomowymi. ^c Pietruszka, selery, pory, sałata, rabarbar i inne.

TABL. 12/40. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY Z DRZEW OWOCOWYCH W SADACH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
w liczbach bezwzględnych					2015=100	
POWIERZCHNIA UPRAWY ^a w ha						
OGÓŁEM	2106	2103	2029	2026	96,3	96,3
Jabłonie	1573	1570	1494	1491	95,0	95,0
Grusze	120	120	115	115	96,4	96,4
Śliwy	111	111	112	112	101,3	101,3
Wiśnie	196	196	198	198	100,5	100,5
Czereśnie	65	65	69	69	104,9	104,9
Pozostałe ^b	41	41	41	41	98,5	98,5

^a Stan w czerwcu. ^b Morele, brzoskwinie i orzechy włoskie.

TABL. 12/40. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PŁONY I ZBIORY Z DRZEW OWOCOWYCH W SADACH (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
w liczbach bezwzględnych					2015=100	
PŁONY z 1 ha PLANTACJI w dt						
Jabłonie	82,0	82,1	87,1	87,2	106,2	106,2
Grusze	46,8	46,8	61,6	61,6	131,6	131,6
Śliwy	37,2	37,2	46,4	46,4	124,7	124,7
Wiśnie	26,7	26,7	35,2	35,2	131,8	131,8
Czereśnie	24,8	24,8	27,3	27,3	110,1	110,1
Pozostałe ^b	4,7	4,7	22,3	22,3	474,5	474,5
ZBIORY w dt						
O G Ó Ł E M	145780	145745	152100	152080	104,3	104,3
Jabłonie	129002	128967	130075	130055	100,8	100,8
Grusze	5600	5600	7098	7098	126,8	126,8
Śliwy	4110	4110	5195	5195	126,4	126,4
Wiśnie	5254	5254	6957	6957	132,4	132,4
Czereśnie	1620	1620	1871	1871	115,5	115,5
Pozostałe ^b	194	194	904	904	466,0	466,0

^b Morele, brzoskwinie i orzechy włoskie.

TABL. 13/41. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PŁONY I ZBIORY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH W SADACH**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
w liczbach bezwzględnych					2015=100	
POWIERZCHNIA UPRAWY ^a w ha						
O G Ó Ł E M	4170	4140	4155	4113	99,6	99,3
Truskawki ^b	1300	1300	1157	1157	89,0	89,0
Maliny ^c	358	358	377	377	105,4	105,4
Porzeczki	1518	1489	1470	1430	96,9	96,0
Agrest	49	49	47	47	95,7	95,7
Pozostałe ^d	944	944	1104	1102	117,0	116,7

^a Stan w czerwcu. ^b Łącznie z poziomkami. ^c Łącznie z jeżyną bezkolcową. ^d Leszczyna, aronia, borówka wysoka, winorośl i pozostałe jagodowe.

TABL. 13/41. **POWIERZCHNIA UPRAWY, PLONY I ZBIORY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH W SADACH (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w liczbach bezwzględnych				2015=100	
PLONY z 1 ha PLANTACJI w dt						
Truskawki ^b	20,3	20,3	24,1	24,1	118,7	118,7
Maliny ^c	19,8	19,8	21,0	21,0	106,1	106,1
Porzeczki	15,7	15,6	20,5	19,7	130,6	126,3
Agrest	16,8	16,8	15,7	15,7	93,5	93,5
Pozostałe ^d	24,6	24,6	25,3	25,2	102,8	102,4
ZBIORY w dt						
OGÓŁEM	81389	80863	94619	92405	116,3	114,3
Truskawki ^b	26424	26424	27850	27850	105,4	105,4
Maliny ^c	7100	7100	7920	7920	111,5	111,5
Porzeczki	23774	23248	30190	28130	127,0	121,0
Agrest	822	822	735	735	89,4	89,4
Pozostałe ^d	23269	23269	27924	27770	120,0	119,3

b Łącznie z poziomkami. *c* Łącznie z jeżyną bezkolcową. *d* Leszczyna, aronia, borówka wysoka, winorośl i pozostałe jagodowe.

TABL. 14/42. **POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach				2015=100	
STAN W CZERWCU						
Bydło	949112	946981	946950	944835	99,8	99,8
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	225880	225298	245989	245526	108,9	109,0
Młode bydło w wieku 1–2 lat ...	212371	212059	214551	214068	101,0	100,9
Bydło w wieku 2 lat i więcej	510861	509624	486410	485241	95,2	95,2
w tym krowy	458749	457817	437483	436502	95,4	95,3
w tym mleczne	444958	444238	415468	414735	93,4	93,4
Owce	17976	17882	19382	19268	107,8	107,8
W tym maciorki 1-roczone						
i starsze.....	10909	10840	11389	11336	104,4	104,6

TABL. 14/42. **POGŁOWIE BYDŁA I OWIEC (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach				2015=100	
STAN W GRUDNIU						
Bydło	952377	950214	959788	958367	100,8	100,9
Cielęta w wieku poniżej 1 roku	235069	234510	238843	238498	101,6	101,7
Młode bydło w wieku 1–2 lat ...	219744	219276	229880	229552	104,6	104,7
Bydło w wieku 2 lat i więcej	497564	496428	491065	490317	98,7	98,8
w tym krowy	446376	445415	436252	435536	97,7	97,8
w tym mleczne	428101	427362	416941	416437	97,4	97,4
Owce	19144	19037	19751	19632	103,2	103,1
W tym maciorki 1-roczone i starsze.....	11611	11531	9122	9029	78,6	78,3

TABL. 15/43. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach				2015=100	
STAN W MARCU						
OGÓŁEM	337528	322209	302939	288899	89,8	89,7
Prosięta o wadze do 20 kg	83527	79186	68546	64933	82,1	82,0
Warchlaki o wadze do 20–50 kg	96504	89760	86583	79290	89,7	88,3
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	128132	125409	122433	120643	95,6	96,2
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	29365	27854	25377	24033	86,4	86,3
w tym lochy	28539	27069	24729	23401	86,6	86,4
w tym prośne	19254	18042	17395	16338	90,3	90,6
STAN W CZERWCU						
OGÓŁEM	337173	320096	307863	293288	91,3	91,6
Prosięta o wadze do 20 kg	85590	80935	70983	66818	82,9	82,6
Warchlaki o wadze do 20–50 kg	85657	78131	89911	83004	105,0	106,2
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	137550	134413	120450	118211	87,6	87,9
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	28376	26617	26519	25255	93,5	94,9
w tym lochy	27609	25883	25904	24654	93,8	95,3
w tym prośne	18820	17301	18488	17307	98,2	100,0

TABL. 15/43. **POGŁOWIE TRZODY CHLEWNEJ (dok.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015		2016			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach				2015=100	
STAN W GRUDNIU						
OGÓŁEM	330343	314261	320558	309562	97,0	98,5
Prosięta o wadze do 20 kg	69817	66152	76270	73598	109,2	111,3
Warchlaki o wadze do 20–50 kg	86719	78444	97446	91057	112,4	116,1
Trzoda chlewna na ubój o wadze 50 kg i więcej	148057	145456	121427	120323	82,0	82,7
Trzoda chlewna na chów o wadze 50 kg i więcej	25750	24209	25415	24584	98,7	101,5
w tym lochy	25123	23610	24847	24026	98,9	101,8
w tym prośne	17362	16041	16746	16005	96,5	99,8

TABL. 16/44. **POGŁOWIE DROBIU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015 ^a		2016	
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w sztukach			
STAN W CZERWCU				
OGÓŁEM	9125230	8979904	10955763	10498623
W tym kury	8202729	8089125	10011819	9581520
w tym nioski	1184537	1184537	1323761	1323755
STAN W GRUDNIU				
OGÓŁEM	8487967	8346262	8253483	7758544
W tym kury	8150437	8027068	7834675	7354662
w tym nioski	1129152	1129148	1035537	1035531

^a W wieku powyżej 2 tygodni.

TABL. 17/45. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŹNEGO^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
w liczbach bezwzględnych					2014=100	
W SZTUKACH						
Bydło (bez cieląt)	184482	184005	163375	162958	88,6	88,6
Cielęta	43229	43074	21580	21478	49,9	49,9
Trzoda chlewna	671016	660100	652046	636250	97,2	96,4
Owce	14018	14018	9317	9317	66,5	66,5
Konie	4701	4701	5967	5967	126,9	126,9
W WADZE ŻYWEJ w t						
OGÓŁEM	316573	312286	328605	323115	103,8	103,5
Bydło (bez cieląt)	104449	104176	97415	97166	93,3	93,3
Cielęta	3130	3122	1914	1909	61,2	61,1
Trzoda chlewna	96918	95628	98123	96228	101,2	100,6
Owce	397	397	279	279	70,3	70,3
Konie	2878	2878	3747	3747	130,2	130,2
Drób	108649	105933	127070	123729	117,0	116,8
Kozy i króliki	152	152	57	57	37,5	37,5

^a Dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

TABL. 18/46. **PRODUKCJA MIĘSA, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014	2015	
	w tonach		2014=100
Produkcja żywca rzeźnego^a w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	224663	234306	104,3
Mięso i tłuszcze	209550	219142	104,6
wołowe	53700	49426	92,0
cielęce	1881	1153	61,3
wieprzowe	75596	76535	101,2
baranie	180	126	70,0
końskie	1569	2031	129,4
drobiowe	76055	88950	117,0
kozie	7	4	57,1
królicze	71	25	35,2
dziczyzna	491	892	181,7
Podroby	15113	15164	100,3

^a W wadze poubojowej ciepłej; dane obejmują skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

TABL. 19/47. **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO, JAJ KURZYCH, WEŁNY OWCZEJ I MIODU**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2014		2015			
	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne
	w liczbach bezwzględnych				2014=100	
Produkcja mleka krowiego:						
w tysiącach litrów	2365778	2361193	2564834	2561218	108,4	108,5
na 100 ha użytków rolnych						
w tys. l	219,5	222,1	242,4	245,6	110,4	110,6
Przeciętny roczny udój mleka						
od 1 krowy w l	5251	5250	5673	5677	108,0	108,1
Produkcja jaj kurzych w tys. szt.	201561	201491	203293	203193	100,9	100,8
Przeciętna roczna liczba jaj						
od kury noski w szt.	194	194	187	187	96,4	96,4
Produkcja wełny owczej						
niepranej w kg	56978	56976	48410	48370	85,0	84,9
Przeciętna roczna ilość wełny						
od 1 owcy w kg	3,1	.	2,7	.	87,1	.
Produkcja miodu w kg	495532	495352	488499	487975	98,6	98,5

TABL. 20/48. **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**

Stan w dniu 31 XII

UŻYTKI ROLNE ZMELIOROWANE	2015	2016
W hektarach	350478	350492
grunty orne	185253	185241
w tym: zdrenowane	181508	181481
nawadniane	89	89
łąki i pastwiska	165225	165251
w tym: zdrenowane	29679	29676
nawadniane	61086	61092
W % ogólnej powierzchni użytków rolnych	33,1	32,6

Ź r ó d ł o: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

TABL. 21/49. SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2015	2016	
	w liczbach bezwzględnych		2015=100
Zboża w t	154633	152325	98,5
w tym podstawowe	131562	123516	93,9
pszenica	67979	68875	101,3
żyto	26463	27473	103,8
jęczmień	4507	4338	96,3
owies i mieszanki zbożowe ...	10312	8330	80,8
pszenżyto	22301	14500	65,0
w tym konsumpcyjne i paszowe	129152	122038	94,5
pszenica	67206	68134	101,4
żyto	26258	27363	104,2
jęczmień	4255	4273	100,4
owies i mieszanki zbożowe	9950	8102	81,4
pszenżyto	21483	14166	65,9
Ziemniaki w t	137698	223469	162,3
Rzepak i rzepik w t	12076	3105	25,7
Warzywa w t	5784	11531	199,4
Owoce w t	8619	8216	95,3
Żywiec rzeźny w wadze żywej w t	294613	314195	106,6
bydło	84047	85136	101,3
cielęta	2348	1722	73,3
trzoda chlewna	78904	71341	90,4
owce	231	248	107,4
konie	2608	1776	68,1
drób	126475	153972	121,7
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso ^a (łącznie z tłuszczami) w t	195708	208792	106,7
Mleko krowie w tys. l	2155582	2253199	104,5
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt. ...	781	381	48,8

a Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

TABL. 22/50. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĄCY**

L A T A MIESIĄCE	Ziarno zbóż podstawowych konsumpcyjnych i paszowych				Ziemi- niaki	Żywiec rzeźny za 1 kg w zł			Mleko krowie za 1 l w zł
	ogółem	w tym				wołowy	wieprzo- wy	drobiowy	
		pszenicy	żyta	jęcz- mienia					
	za 1 dt w zł								
2015	58,73	66,80	48,07	56,38	27,12	5,84	4,11	3,81	1,21
I	63,63	69,76	48,83	59,33	56,18	5,76	3,92	3,54	1,31
II	65,27	72,53	51,54	60,53	32,31	5,98	4,21	3,78	1,30
III	60,12	68,27	49,12	63,73	45,02	6,16	4,20	3,68	1,32
IV	61,36	67,05	47,24	60,21	96,84	6,10	4,30	3,72	1,23
V	55,58	61,66	45,37	52,37	80,45	6,37	4,13	3,60	1,22
VI	54,71	63,91	45,11	52,66	91,60	6,27	4,26	3,79	1,20
VII	58,34	66,20	45,39	54,60	104,07	5,73	4,27	4,12	1,16
VIII	57,36	64,60	48,38	53,96	30,57	5,64	4,26	4,26	1,16
IX	64,16	68,22	46,81	59,26	27,97	5,68	4,41	4,23	1,17
X	57,40	64,75	49,07	56,21	25,66	5,95	4,31	3,83	1,20
XI	59,06	66,38	48,89	57,07	25,25	6,01	3,87	3,57	1,19
XII	62,36	68,21	48,27	56,01	31,17	6,17	3,64	3,30	1,19
2016	57,11	61,26	50,74	54,21	25,93	5,60	4,56	3,57	1,19
2015=100	97,2	91,7	105,6	96,2	95,6	95,9	110,9	93,7	98,3
I	61,99	66,35	51,64	63,85	115,80	6,13	3,90	3,42	1,18
II	58,29	63,27	52,51	59,09	35,45	6,12	3,98	3,38	1,17
III	55,21	60,26	51,20	57,69	33,34	6,14	4,05	3,49	1,15
IV	58,61	63,89	49,10	55,55	86,23	5,99	4,02	3,43	1,13
V	64,10	62,15	51,90	57,51	125,02	6,20	4,43	3,67	1,11
VI	60,25	63,29	51,59	57,36	147,52	6,20	4,73	3,56	1,12
VII	56,16	60,42	49,38	56,78	93,03	6,05	5,20	4,12	1,11
VIII	55,61	59,20	48,20	47,26	28,00	6,38	5,15	3,94	1,13
IX	56,84	59,52	48,06	50,97	26,35	6,06	5,14	3,80	1,19
X	55,83	59,29	49,40	51,65	25,22	5,80	4,85	3,50	1,26
XI	58,37	61,68	52,43	53,61	25,00	5,87	4,96	3,38	1,39
XII	60,76	63,84	56,88	57,19	23,53	6,25	4,95	3,14	1,44

TABL. 23/51. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH WEDŁUG MIESIĄCY**

L A T A MIESIĄCE	Ziarno zbóż				Ziem- niaki jadalne ^a	Krowa dojna	Prosię na chów	Żywiec rzeźny za 1 kg w zł	
	pszenicy	żyta	jęcz- mienia	owsa					
	za 1 dt w zł							za 1 szt. w zł	
2015	73,70	51,48	70,36	51,92	87,21	3376,81	149,62	5,19	4,05
I	74,53	51,00	71,58	49,38	62,45	3166,67	157,95	4,53	4,13
II	75,90	52,15	70,86	51,50	62,17	3075,00	148,50	4,73	3,50
III	74,17	50,26	71,41	52,70	62,79	3357,14	152,27	4,90	3,53
IV	72,70	48,82	71,26	52,02	60,70	3000,00	157,31	5,00	4,27
V	75,56	50,53	71,72	50,16	58,13	3142,86	152,59	5,00	4,73
VI	68,05	47,20	63,61	46,55	68,28	3416,67	141,96	5,83	4,07
VII	70,39	48,07	68,18	49,24	153,42	3616,67	145,48	5,83	4,07
VIII	71,82	52,63	69,55	51,81	124,50	3516,67	147,17	5,83	4,07
IX	75,02	55,08	71,97	54,24	116,00	3583,33	144,42	5,17	4,00
X	74,92	55,14	72,58	54,34	108,00	3620,00	151,90	5,17	4,00
XI	75,95	53,21	71,08	54,29	106,46	3566,67	145,91	5,17	4,00
XII	75,42	53,72	70,55	56,76	113,62	3460,00	150,00	5,17	4,17
2016	72,82	52,90	68,57	56,83	103,77	3396,67	149,55	5,57	4,01
2015=100	98,8	102,8	97,5	109,5	119,0	100,6	100,0	107,3	99,0
I	76,18	56,00	70,27	55,86	115,88	3080,00	152,50	5,07	4,10
II	75,00	54,08	71,71	55,07	116,25	3300,00	144,25	5,07	4,10
III	75,57	55,74	71,94	59,88	119,18	3500,00	144,55	5,67	4,00
IV	75,19	53,87	72,43	58,42	119,90	3500,00	147,14	5,80	3,90
V	71,58	50,88	68,56	55,72	125,02	3500,00	149,38	5,90	3,97
VI	73,14	54,83	68,31	59,39	126,74	3500,00	156,18	5,90	3,97
VII	73,33	53,33	67,11	60,37	149,29	.	156,67	.	.
VIII	69,78	50,36	65,11	56,61	101,25	.	158,64	.	.
IX	70,09	53,12	65,71	54,60	78,43	.	136,67	.	.
X	70,53	50,46	67,10	55,42	69,13	.	.	.	.
XI	70,57	49,67	68,17	54,03	66,13	.	.	.	.
XII	72,92	52,42	66,42	56,56	69,67	.	.	.	.

^a Przeciętne ceny roczne – bez notowań cen ziemniaków wczesnych; od lipca – dla okresów miesięcznych ceny ziemniaków ze zbiorów danego roku; w lipcu i sierpniu – ceny ziemniaków wczesnych.

TABL. 24/52. RELACJE CEN WYBRANYCH PRODUKTÓW ROLNYCH WEDŁUG MIESIĄCY

L A T A MIESIĄCE	Relacje ceny skupu 1 kg żywca wieprzowego do cen						Relacje cen targowiskowych do cen skupu	
	1 kg żyta		1 kg jęcz- mienia	1 kg ziemniaków		1 l mleka krowiego		
	na targo- wiskach	w skupie	na targowiskach ^a		w skupie		pszenicy	żywca wieprzo- wego
2015	8,0	8,6	5,8	4,7	15,2	3,4	1,1	1,0
I	7,7	8,0	5,5	6,3	7,0	3,0	1,1	1,1
II	8,1	8,2	5,9	6,8	13,0	3,2	1,0	0,8
III	8,4	8,6	5,9	6,7	9,3	3,2	1,1	0,8
IV	8,8	9,1	6,0	7,1	4,4	3,3	1,1	1,0
V	8,2	9,1	5,8	7,1	5,1	3,4	1,2	1,1
VI	9,0	9,5	6,7	6,2	4,7	3,5	1,1	1,0
VII	8,9	9,4	6,3	2,8	4,1	3,7	1,1	1,0
VIII	8,1	8,8	6,1	3,4	13,9	3,7	1,1	1,0
IX	8,0	9,4	6,1	3,8	15,8	3,8	1,1	0,9
X	7,8	8,8	5,9	4,0	16,8	3,6	1,2	0,9
XI	7,3	7,9	5,4	3,6	15,3	3,2	1,1	1,0
XII	6,8	7,5	5,2	3,2	11,7	3,1	1,1	1,1
2016	8,6	9,0	6,7	4,4	17,6	3,8	1,2	0,9
2015=100	107,5	104,7	115,5	93,6	115,8	111,8	109,1	90,0
I	7,0	7,6	5,6	3,4	3,4	3,3	1,1	1,1
II	7,4	7,6	5,6	3,4	11,2	3,4	1,2	1,0
III	7,3	7,9	5,6	3,4	12,1	3,5	1,3	1,0
IV	7,5	8,2	5,6	3,4	4,7	3,6	1,2	1,0
V	8,7	8,5	6,5	3,5	4,3	4,0	1,2	0,9
VI	8,6	9,2	6,9	3,7	3,2	4,2	1,2	0,8
VII	9,8	10,5	7,7	3,5	5,6	4,7	1,2	x
VIII	10,2	10,7	7,9	5,1	18,4	4,6	1,2	x
IX	9,7	10,7	7,8	6,6	19,5	4,3	1,2	x
X	9,6	9,8	7,2	7,0	19,2	3,8	1,2	x
XI	10,0	9,5	7,3	7,5	19,8	3,6	1,1	x
XII	9,4	8,7	7,5	7,1	21,0	3,4	1,1	x

^a Przeciętne ceny roczne – bez notowań cen ziemniaków wczesnych; od lipca – dla okresów miesięcznych ceny ziemniaków ze zbiorów danego roku; w lipcu i sierpniu – ceny ziemniaków wczesnych.